

PRIJEDLOG

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 150/11, 119/14 i 93/16), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2017. godine, donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Izvješće o realizaciji Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2016. godini, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavila Državna uprava za zaštitu i spašavanje aktom, klase: 214-02/17-01/01, urbroja: 543-01-08-01-17-18, od 12. travnja 2017. godine.

KLASA:
URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

Na temelju točke 55. Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2016. godini („Narodne novine“, br. 43/16) Državna uprava za zaštitu i spašavanje podnosi

IZVJEŠĆE

o realizaciji Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2016. godini

UVOD

Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2016. godini (u daljnjem tekstu: Program aktivnosti) donijela je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 4. svibnja 2016. godine, a isti je objavljen u „Narodnim novinama“ broj 43/16.

Zadaće Programa aktivnosti provode središnja tijela državne uprave, javna poduzeća, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima, parkovima prirode i zaštićenim područjima na županijskoj razini, vatrogasne zajednice i vatrogasne postrojbe.

Ministarstvo unutarnjih poslova i Državna uprava za zaštitu i spašavanje zaduženi su za koordinaciju, praćenje, usklađivanje i usmjeravanje aktivnosti svih subjekata provedbe zadaća Programa aktivnosti.

Na taj način su povezani operativni, organizacijski i zapovjedni segmenti sustava zaštite i spašavanja, a u suradnji s inspekcijskim službama drugih ministarstava pojačani su nadzori provedbe zadaća Programa aktivnosti. Sukladno tome, olakšano je praćenje i koordinacija aktivnosti u pripremi i provedbi zadaća iz ovogodišnjega Programa aktivnosti, prikupljanje i obrada podataka te izvješćivanje.

U izvješću se daje osvrt na provedbu posebnih mjera zaštite od požara za točke Programa aktivnosti, sukladno zadaćama pojedinih nositelja. Ovo Izvješće koje izrađuje Državna uprava za zaštitu i spašavanje temelji se na izvješćima svih izvršitelja zadataka i sudjelovatelja u realizaciji Programa aktivnosti.

PREGLED REALIZACIJE ZADAĆA PROGRAMA AKTIVNOSTI

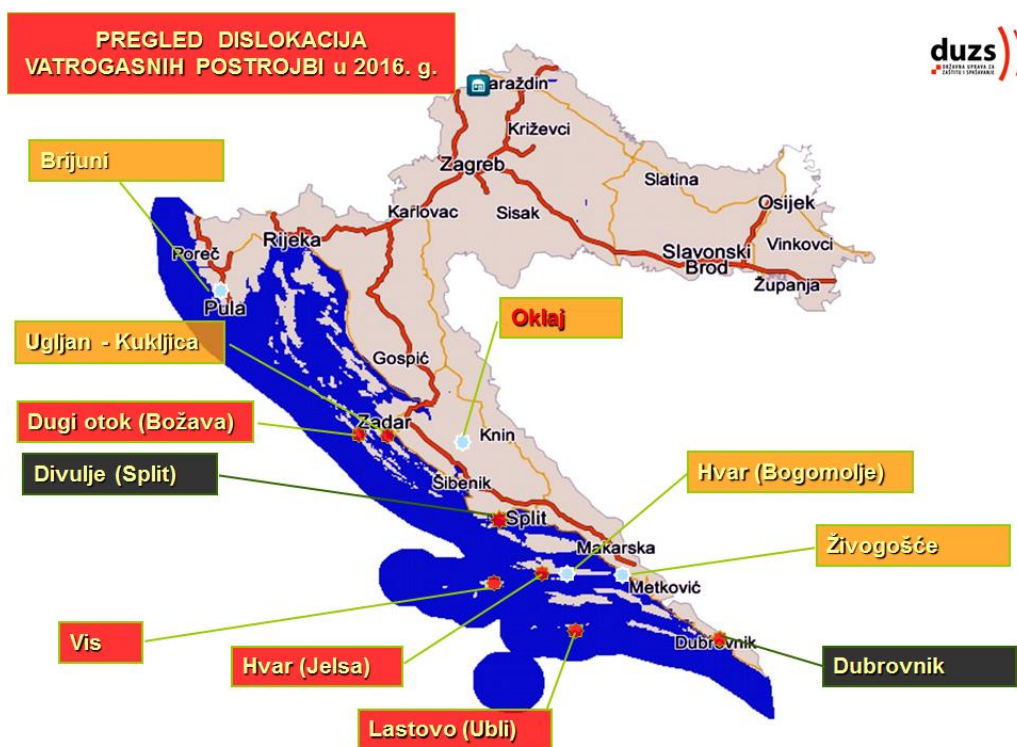
U daljnjem tekstu naglašavamo neke od aktivnosti značajnijih izvršitelja - Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova i Hrvatske vatrogasne zajednice.

1. Državna uprava za zaštitu i spašavanje realizirala je slijedeće aktivnosti:

- a.** sukladno točki 11. Programa aktivnosti organiziran je i održan radni sastanak sa svim predstavnicima izvršitelja zadaća iz Programa aktivnosti. Na sastanku su bili nazočni predstavnici izvršitelja zadaća. Prisutni su podnijeli izvješća i dostavili pismena o provedbi zadaća u njihovoj nadležnosti gdje je istaknut stupanj ostvarenja zadaća za koje su nadležni. Osim zajedničkih sastanaka, Državna uprava za zaštitu i spašavanje održala je tijekom 2016. godine niz pojedinačnih sastanaka sa svakim od izvršitelja točaka iz njihove nadležnosti.
- b.** sukladno točki 15. Programa aktivnosti ažuriran je Državni plan angažiranja vatrogasnih snaga i snaga koje sudjeluju u gašenju požara (u daljnjem tekstu: Državni plan). Državni plan se sastoji od slijedećih dokumenata:
 - Plana intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 25/01)
 - Odluke o imenovanju operativnih vatrogasnih zapovjedništava
 - Plana dislokacije vatrogasnih snaga
 - Plana uporabe Oružanih snaga Republike Hrvatske u protupožarnoj sezoni
 - Plana popune vatrogasnih postrojbi sezonskim vatrogascima
 - Plana izvanrednog angažiranja dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi
 - Plana osposobljavanja pripadnika interventne vatrogasne postrojbe iz sastava javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava
 - Plana osposobljavanja dočasnika i časnika Oružanih snaga Republike Hrvatske za gašenje požara raslinja
 - Standardnog operativnog postupka za djelovanje jedinstvenog operativno-komunikacijskog centra 112 kod požara otvorenog prostora
 - Upute o načinu rada Vatrogasnog operativnog središta Državnog centra zaštite i spašavanja
 - Upute o načinu rada županijskih vatrogasnih zapovjednika i županijskih vatrogasnih operativnih centara

- Upute o komunikaciji s posadama zrakoplova i Zapovjedno operativnog središta Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske
- Uputa o provedbi planske prosudbe potraživanja i pružanja ispomoći za potrebe izvanredne i redovite dislokacije
- Standardnog operativnog postupka između Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine o pružanju prekogranične pomoći u gašenju požara otvorenog prostora
- Standardnog operativnog postupka između Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore o pružanju prekogranične pomoći u gašenju požara otvorenog prostora
- Standardnog operativnog postupka između Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Uprave Republike Slovenije za zaštitu i spašavanje o pružanju pomoći letjelicama u slučaju požara na otvorenom prostoru
- Naputka za korištenje elektroničkih komunikacija operativnih snaga zaštite i spašavanja tijekom protupožarne i turističke sezone
- Planova zaštite od požara za otoke Korčulu, Lastovo, Brač, Hvar, Vis, Mljet, Dugi otok i poluotok Pelješac.

Sukladno Državnom planu i procjeni vatrogasnog zapovjedništva Republike Hrvatske, tijekom lipnja, srpnja, kolovoza i rujna 2016. godine provodile su se redovne dislokacije vatrogasaca, vatrogasne tehnike i opreme na ugrožena područja. Vatrogasne snage i tehnika bile su raspoređene na ukupno 10 ugroženijih lokacija priobalja u 6 smjena, a u jednoj smjeni je bilo raspoređeno 62 vatrogasaca i 17 vatrogasnih vozila. Dislokacije su završile 16. rujna 2016. godine. Uz lokalne snage gasitelja te Državne intervencijske postrojbe Državne uprave za zaštitu i spašavanje, tijekom ljeta (lipanj – rujna) na području priobalja dodatno je angažirano i 1.110 sezonski zaposlenih vatrogasaca koji su bili raspoređeni u profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim postrojbama te 36 domicilnih profesionalnih vatrogasaca raspoređenih u Državnoj vatrogasnoj intervencijskoj postrojbi i Sezonskoj interventnoj vatrogasnoj postrojbi na otocima Mljetu, Korčuli, Braču i poluotoku Pelješcu, a Sektor za vatrogastvo obavio je obradu dokumentacije sezonskih vatrogasaca i prijenos financijskih sredstava prema vatrogasnim zajednicama koje su obavile upošljavanje.

Slika 1: Lokacije priobalja na kojima su bile smještene dislokacije vatrogasnih snaga

- c. sukladno točki 39. i točki 15. Programa aktivnosti po Odluci ravnatelja Državne uprave za zaštitu i spašavanje tijekom požarne sezone, a zbog rada u Operativnom vatrogasnom zapovjedništvu, Vatrogasno operativno središte Državne uprave za zaštitu i spašavanje bilo je iz sjedišta u Zagrebu izmješteno u sjedište Državne vatrogasne intervencijske postrojbe u Divuljama. S obzirom na širinu zadaća, u rad Operativnog vatrogasnog zapovjedništva bili su uključeni časnici Ministarstva obrane i službenici Ministarstva unutarnjih poslova, koji su obavljali zadaće u okviru svojih ovlasti i nadležnosti. Operativno vatrogasno zapovjedništvo obavljalo je koordinaciju zemaljskih i zrakoplovnih vatrogasnih snaga na cijelom priobalju i komunikaciju sa Zapovjednim operativnim središtem Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske, čime je uspostavljena čvrsta koordinacija s Ministarstvom obrane. Nadalje, Vatrogasno operativno središte Državne uprave za zaštitu i spašavanje je putem Državnog centra zaštite i spašavanja svakodnevno o situaciji na požarištima izvješćivalo Centar u Bruxellesu - ERCC (EMERGENCY RESPONSE COORDINATION CENTRE), a jednom tjedno su djelatnici Sektora za vatrogastvo zajedno s predstavnicima Državnog hidrometeorološkog zavoda, održavali video konferencije glede prikaza tjednih događanja u Republici Hrvatskoj u svezi požara na otvorenom prostoru. Stručne službe Državne uprave za zaštitu i spašavanje svakodnevno su izrađivale zemljovide prognozirano i stvarnog razreda požarne

opasnosti na temelju alfa numeričkih podataka Državnog hidrometeorološkog zavoda (georeferenciranje i regresijski kriging) na hrvatskom i engleskom jeziku, kao i internetsko informiranje građana o požarnoj sezoni.

- d. U skladu s obvezama iz točke 8. Programa aktivnosti, Oružane snage Republike Hrvatske (OS RH) u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Ministarstvom unutarnjih poslova i Hrvatskom vatrogasnom zajednicom izradile su elaborat vježbe „Brinje 2016“. Vježba je provedena 21. svibnja 2016. godine, a iz sastava OS RH sudjelovala su 2 zrakoplova Air traktor AT - 802 i jedan helikopter Mi-8 MTV 1. Također, 9. lipnja 2016. održan je taktičko-tehnički zbor uz prikaz operativnih snaga i tehnike predviđenih za angažiranje temeljem Programa aktivnosti.
- e. sukladno točki 11. Programa aktivnosti, prije početka požarne sezone i tijekom ljeta, glavni vatrogasni zapovjednik RH održao je niz koordinacijskih sastanaka sa županijskim vatrogasnim zapovjednicima u svezi pripreme i provedbe zadaća Programa aktivnosti, a 22. i 23. studenoga 2016. godine održani su završni sastanci na kojemu je proanalizirana požarna sezona i provedba Državnog plana kao sastavnog dijela Programa aktivnosti u 2016. godini. Održan je i niz radnih sastanaka s Ministarstvom obrane, Ministarstvom unutarnjih poslova, Hrvatskim šumama, društvima iz sastava Hrvatskih željeznica (HŽ Infrastruktura, HŽ Cargo, HŽ Putnički prijevoz i privatni prijevoznici), Ministarstvom zaštite okoliša i prirode i Hrvatskom vatrogasnom zajednicom u vezi provedbe zajedničkih zadaća. O realizaciji zadaća Programa aktivnosti, Vlada Republike Hrvatske je izvještena pisanim Prvim privremenim izvješćem koje je prihvaćeno u mjesecu rujnu 2016. godine.
- f. kako je tijekom 2016. g. u odnosu na prethodne godine nastao manji broj požara i zabilježene manje štete od požara na otvorenom prostoru uz željezničke prometne pravce koji prolaze priobalnim županijama (izuzev požara raslinja na otvorenom prostoru koji je nastao 30. srpnja 2016. g. uz prugu Meja - Škrljeva kod Bakra, gdje je požarom je zahvaćeno oko 130 ha trave i niskog raslinja i u čijem su gašenju uz značajniji broj zemaljskih snaga, sudjelovale i zračne snage za gašenje požara), uz redovite, nije bilo potrebe za poduzimanjem dodatnih aktivnosti vezanim uz pojačan inspekcijski nadzor Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Agencije za sigurnost željezničkog prometa.

- g.** sukladno točkama 17. do 25. Programa aktivnosti, temeljem Planova nadzora i provedbe zadaća subjekata (ministarstva, javnih ustanova, poglavarstva županija, gradova i općina), dobivena su izvješća o realiziranim zadaćama nadzora i preventivskim aktivnostima koje su provedene u suradnji s područnim uredima zaštite i spašavanja i ostalim subjektima sustava civilne zaštite.
- h.** U skladu s obvezama iz točke 26. Programa aktivnosti koja se odnosi na kontinuirano uvođenje novih metoda, tehnika i tehnologija za gašenje požara i protupožarnu zaštitu u tijeku je postupak mogućeg uvođenja u uporabu protupožarnog uređaja „Bambi Bucket“.
- i.** Temeljem točke 38. Programa aktivnosti, u suradnji s Državnim vatrogasnim intervencijskim postrojbama (DVIP) ažurirane su Procjene i Planovi zaštite od požara za područja gdje će biti ustrojene Sezonske interventne vatrogasne postrojbe: otoci Vis, Lastovo, Dugi Otok i Hvar u koje se dislociraju vatrogasci s kontinenta te otoci Mljet, Brač, Korčula i poluotok Pelješac koji se popunjavaju sa domicilnim profesionalnim vatrogascima. Temeljem točke 38. izrađen je Plan dislokacije vatrogasnih snaga i tehnike koja će se iz kontinentalnog dijela Republike Hrvatske dislocirati na područje cijelog priobalja. Dislokacija vatrogasnih snaga započela je prema procjeni glavnog vatrogasnog zapovjednika RH krajem lipnja i trajala je do opoziva (16. rujna 2016. godine). Redovite dislokacije su se obavljale na požarno posebno ugrožena područja na priobalju (ukupno do 10 lokacija), pri čemu su se osigurali nužni uvjeti za prihvat gasitelja i vozila, a potreba za tzv. izvanrednom dislokacijom tijekom 2016. godine nije bilo.
- j.** Sukladno točki 29. Programa aktivnosti nastavljena je tijesna suradnja s Državnim hidrometeorološkim zavodom koji je aktivno provodio operativne i razvojne poslove izračuna indeksa opasnosti za nastanak i širenje požara na otvorenom prostoru i vremenske prognoze. Državni hidrometeorološki zavod je osigurao i dostupnost ostalih prognostičkih produkata za potrebe cijelog sustava zaštite i spašavanja. Svi prognostički produkti bili su dostupni i preko web aplikacija. U razvojnom dijelu, Državni hidrometeorološki zavod nastavio je rad na prilagodbi i poboljšanju postojećih te razvoju i primjeni novih metoda izračunavanja indeksa opasnosti od nastanka požara na otvorenom prostoru. Svakodnevno se je od 15. travnja 2016. godine računao stvarni indeks opasnosti od nastanka požara na otvorenom prostoru i dostavljao DC 112 Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Ministarstvu obrane –

ZOS GS OS RH i Protupožarnim namjenski organiziranim snagama OS RH (PP NOS OS RH). Stvarni indeks se tijekom požarne sezone računao za tekući dan u 14 sati po kanadskoj metodi na osnovi meteoroloških podataka za 24 postaje na Jadranu i u priobalju. Svakodnevno se još računao indeks potencijalne opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja po kanadskoj metodi i za dodatnih 16 postaja u kontinentalnoj Hrvatskoj, prognostički indeks opasnosti od nastanka požara na otvorenom prostoru za sljedeći dan određivao se jednom dnevno - nakon 14 sati za 24 mjesta na Jadranu i u priobalju te se redovito dostavljao DC 112 Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Ministarstvu obrane – ZOS GS OS RH i PP NOS OS RH. Nadalje, svakodnevno se automatski računao prognostički indeks za nastanak i širenje požara raslinja po kanadskoj metodi za svaka tri sata za 72 sata unaprijed, a računao se direktno iz prognostičkih podataka numeričkog prognostičkog modela Aladin/Alaro. Prognostički indeks se računao za 24 gore navedene meteorološke postaje. Prognostički indeks za prekosutra u 14 sati se prosljeđivao Ministarstvu obrane. Svaki ponedjeljak i četvrtak dostavljale su se polutjedne i tjedne prognoze vremena, s posebnim naglaskom na mogućnost pojave električnog pražnjenja (munja), za područje Jadrana i priobalja. Dva puta mjesečno, u petak najbliži početku i sredini mjeseca izrađivale su se mjesečne prognoze za sjeverni, srednji i južni Jadran, te unutrašnjost Dalmacije i gorsku Hrvatsku. Nakon 20-og u mjesecu izrađivane su sezonske prognoze za tri mjeseca unaprijed za Jadran i priobalje s posebnim naglaskom na požarnu ugroženost. Posebno su rađene sezonske prognoze za Jadran i priobalje s komentarom mogućeg ponašanja srednjih mjesečnih klasa opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja po kanadskoj metodi za svaki mjesec posebno. Analiza vremenskih prilika i klasa opasnosti za nastanak i širenje požara otvorenog prostora dobivenih iz kanadskog indeksa redovito se izrađivala i dostavljala na zaštićenu internetsku stranicu DUZS-a do dvadesetog u mjesecu za prethodni mjesec za razdoblje od svibnja do listopada, a po potrebi su se izrađivala i posebna vremenska upozorenja na vrijeme potencijalno opasno za ekstremno ponašanje požara otvorenog prostora na Jadranu i u priobalju te iznimno u unutrašnjosti, a osobito u slučaju zahtjeva Sektora za vatrogastvo. U slučaju velikih požara raslinja izrađivale su se i detaljne prognoze vremena za područje zahvaćeno požarom. Prvi put ove godine od 30. lipnja do 15. rujna 2016. prognostičari Službe za vremenske analize i prognoze DHMZ-a na poziv Sektora za vatrogastvo DUZS-a sudjelovali su

svakog četvrtka na video-konferenciji ERCC (Emergency Response Coordinate Centre) iz Bruxellesa.

- k.** sukladno točki 36. Programa aktivnosti, prema prijedlogu županijskih vatrogasnih zapovjednika, zapisnički su utvrđeni i otklonjeni nedostaci na vozilima (predviđenih za dislokacije na ugrožena područja), opremi i tehnici prije početka požarne sezone. Po završetku požarne sezone Državna uprava za zaštitu i spašavanje izvršila je vatrogasnim postrojbama refundacije financijskih sredstava za popravke oštećenih vatrogasnih vozila i opreme. Državna uprava za zaštitu i spašavanje je obavljala interventne popravke vatrogasnih vozila i opreme tijekom provedbe dislokacije vatrogasnih snaga te nabavu vatrogasne opreme za gašenje i spašavanje i osobne zaštitne opreme. Za nabavu vatrogasne tehnike, održavanje i popravke oštećene opreme iz Državnog proračuna izdvojeno je 1.310.000,00 kune.
- l.** Sukladno sklopljenim međudržavnim Sporazumima o međusobnoj ispomoći kod velikih nesreća (točka 40. Programa aktivnosti), održavaju se kontakti s Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom i Slovenijom. S Bosnom i Hercegovinom, Slovenijom te Crnom Gorom usklađen je i potpisan standardni operativni postupak oko nesmetanog prijelaza državnih granica zemaljskih i zračnih snaga kod velikih požara na graničnom području.
- m.** Svi vatrogasci koji su bili angažirani na gašenju požara završili su dodatni program osposobljavanja za gašenje šumskih požara. Program je obuhvatio trenažu i osposobljavanje u radu s helikopterom i tjelesnu provjeru. Državna uprava za zaštitu i spašavanje je od 4. travnja do 24. travnja 2016. godine provela provjeru tjelesnih sposobnosti, visinsku provjeru i smotru pripadnika dopunskih snaga DVIP iz sastava javnih vatrogasnih postrojbi (JVP) kontinentalnog i priobalnog dijela Republike Hrvatske. Provjeri i smotri pristupilo je 250 pripadnika dopunskih snaga DVIP-a iz 32 JVP-a, kontinentalnog dijela RH. Provjeri i smotri pristupilo je 101 pripadnik dopunskih snaga DVIP-a iz 15 JVP-a, priobalnog dijela RH i 55 pripadnika iz sva četiri DVIP-a Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Tijekom mjeseca svibnja provedeno je uvježbavanje 210 pripadnika dopunskih snaga DVIP-a iz sastava JVP-a sa kontinenta, 233 pripadnika dopunskih snaga DVIP-a iz sastava JVP sa priobalja i 55 pripadnika iz sva četiri DVIP-a DUZS-a u radu s helikopterom. Tijekom mjeseca svibnja osposobljeno je 38 pripadnika dopunskih snaga DVIP-a iz sastava JVP po Programu desantiranje i gašenje šumskih požara. Također je osposobljeno 19

vatrogasaca DVD-a po Programu gašenje šumskih požara (prijevoz helikopterom). Ukupno je na raspolaganju 882 pripadnika dopunskih snaga DVIP-a iz sastava 60 JVP-a. U mjesecu travnju 2016. godine provedena je edukacija vatrogasnih zapovjednika za navođenje zrakoplova tijekom intervencije. Osposobljeno je 16 novih voditelja intervencija za navođenje zrakoplova (uz 396 ranije osposobljenih vatrogasnih zapovjednika). Za opremanje vatrogasaca opremom, armaturama i odorama iz Državnog proračuna je izdvojeno 5.220.000,00 kuna.

Državna uprava za zaštitu i spašavanje - Učilište vatrogastva, zaštite i spašavanja u 2016. godini prema Programu osposobljavanja stožera zaštite i spašavanja, zapovjedništva civilne zaštite i vatrogasnog zapovjedništva osposobilo je 164 članova stožera i zapovjedništava, a ostale (487) su osposobili Područni uredi za zaštitu i spašavanje. Prema Programu osposobljavanja za gašenje šumskih požara osposobljeno je 19 pripadnika, a prema Programu osposobljavanja za desantiranje i gašenje šumskih požara osposobljeno je 38 pripadnika. Prema Programu osposobljavanja za instruktora/vježbatelja osposobljena su za desantiranje i gašenje šumskih požara 4 pripadnika, a prema Programu za osposobljavanje voditelja za navođenje zrakoplova 16 pripadnika. Zahtjeva za osposobljavanjem pripadnika OS RH nije bilo.

2. Ministarstvo obrane realiziralo je slijedeće aktivnosti:

- a.** U skladu s obvezama iz točke 8. Programa aktivnosti Oružane snage Republike Hrvatske u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Ministarstvom unutarnjih poslova i Hrvatskom vatrogasnom zajednicom sudjelovale su u provedbi dviju pokaznih vježbi. Na vatrogasnoj vježbi u Ličko-senjskoj županiji (Brinje) 21. svibnja 2016. sudjelovale su Oružane snage Republike Hrvatske s dva aviona AT-802 i jednim helikopterom Mi-8MTV. Vatrogasna vježba u Splitskoj-dalmatinskoj županiji (Divulje) održana je 9. lipnja 2016, i na njoj su sudjelovale Oružane snage Republike Hrvatske s dva aviona (AT802 i CL-415) i jednim helikopterom Mi-8MTV te je proveden tehničko-taktički zbor u vojarni „Knez Trpimir“ Divulje radi prikaza kopnenih, zračnih i pomorskih protupožarnih snaga te spremnosti za provedbu zadaća. Hrvatska ratna mornarica provela je pripremne vježbe i aktivnosti za provjeru spremnosti i osposobljenosti za protupožarnu sezonu. Dana 29. veljače 2016, i 3. svibnja 2016. u akvatoriju Kaštelanskog zaljeva provedena je metodsko-pokazna vježba „Evakuacija stanovništva iz ugroženog područja“.

- b.** U skladu s obvezama iz točke 9. Programa aktivnosti Oružane snage Republike Hrvatske provele su razminiranje vojnih lokacija u 2016. godini prema Planu razminiranja vojnih lokacija za 2016. godinu, koordinacija s Hrvatskim centrom za razminiranje provodi se u skladu s člankom 60. stavkom 3. Zakona o protuminskom djelovanju („Narodne novine“, br. 110/15) kojim je propisano da je Ministarstvo obrane dužno Hrvatskom centru za razminiranje predati podatke i dokumentaciju o miniranosti perspektivnih i neperspektivnih vojnih lokacija građevina, kao i poslovima razminiranja koji su na tim lokacijama i/ili građevinama obavijeni te Sporazumom između Ministarstva obrane i Hrvatskog centra za razminiranje o razmjeni podataka razminiranju vojnih nekretnina.
- c.** U vezi s točkom 10. Programa aktivnosti, osim zračnih luka za potrebe provedbe zadaća u protupožarnoj sezoni koriste se aerodromi Sinj, Otočac i Udbina. Aerodrom Udbina nalazi se unutar vojnog objekta dok su aerodromi Otočac i Sinj u nadležnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Punjenje zrakoplova provodi se iz hidrantske mreže ili iz cisterni s vodom.
- d.** U vezi s točkom 11. Programa aktivnosti, predstavnici Oružanih snaga Republike Hrvatske sudjelovali su na svim radnim sastancima u organizaciji Državne uprave za zaštitu i spašavanje.
- e.** U vezi s točkom 14. Programa aktivnosti, u 2016. godini nije planirana ni provedena obuka pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u Učilištu vatrogastva jer Oružane snage Republike Hrvatske imaju dovoljno pripadnika koji su prošli navedenu obuku proteklih godina.
- f.** U skladu s obvezama iz točke 15. Programa aktivnosti Oružane snage Republike Hrvatske odredile su predstavnike u Operativnom vatrogasnom zapovjedništvu Republike Hrvatske, Operativnom vatrogasnom zapovjedništvu za kontinentalni dio te Operativnom vatrogasnom zapovjedništvu za priobalje.
- g.** U skladu s obvezama iz točke 18. Programa aktivnosti, Oružane snage Republike Hrvatske organizirale su odgovarajuću protupožarnu zaštitu unutar svojih prostora.
- h.** U skladu s obvezama iz točke 26. Programa aktivnosti koja se odnosi na kontinuirano uvođenje novih metoda, tehnika i tehnologija za gašenje požara i protupožarnu zaštitu u tijeku je postupak mogućeg uvođenja u uporabu protupožarnog uređaja „Bambi Bucket“. Na svim helikopterima Mi-8 MTV1 na

kojima je završen generalni remont ugrađena je odgovarajuća električna instalacija potrebna za uporabu navedenog uređaja. To će biti ugrađeno i na druge helikoptere Mi-8 MTV1 na kojima do sada nije završen generalni remont.

- i.** U skladu s obvezama iz točke 32. Programa aktivnosti, izrađen je Operativni plan korištenja i pomoći Oružanih snaga Republike Hrvatske u protupožarnoj zaštiti kod požara otvorenog prostora u 2016. godini. Protupožarne snage sastavljene su od snaga Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane, Hrvatske kopnene vojske, Hrvatske ratne mornarice i Zapovjedništva specijalnih snaga. Angažiranje protupožarnih snaga provodi se preko Zapovjedno operativnog središta Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske, a spremne su za angažiranje u okviru posebnih mjera zaštite po početku protupožarne sezone. Operativni plan dostavljen je svim sudionicima u procesu uključujući Državnu upravu za zaštitu i spašavanje.

Pripadnici Hrvatske kopnene vojske nalazili su se u spremnosti za uporabu u vojarnama razmještaja i to temeljene protupožarne namjenski organizirane snage u 12- satnoj spremnosti, a zamjenske u 24-satnoj spremnosti za angažiranje. Tijekom provedbe protupožarne sezone nije bilo uporabe protupožarnih namjenski organiziranih snaga Hrvatske kopnene vojske niti je provedeno njihovo premještanje na predviđena mjesta razmještaja.

Pripadnici protupožarnih namjenski organiziranih snaga Hrvatske ratne mornarice za vrijeme protupožarne sezone nalaziti su se u 24-satnoj spremnosti za angažiranje. Tijekom provedbe protupožarne sezone nije bilo njihove uporabe.

Tim Zapovjedništva specijalnih snaga za službu traganja i spašavanja bio je u spremnosti za angažiranje u okviru posebnih mjera zaštite od požara od 20. lipnja 2016. godine do 30. rujna 2016. godine u vojarni „Knez Trpimir“ Divulje.

- j.** U vezi s točkom 34. Programa aktivnosti za potrebe žurnog prebacivanja teške građevinske mehanizacije s kopna na otoke i obratno, na raspolaganju su bile protupožarne namjenski organizirane snage Hrvatske ratne mornarice s odgovarajućim sredstvima te osposobljenim i uvježbanim osobljem.
- k.** U vezi s točkom 41. Programa aktivnosti, Oružane snage Republike Hrvatske pružaju potporu u provedbi obuke pripadnika vatrogasnih postrojbi i Hrvatske gorske službe spašavanja u skladu s Planom provedbe helikopterske obuke za pripadnike vatrogasnih postrojbi i Hrvatske gorske službe spašavanja u 2016. godini. Izrađen je godišnji Plan osposobljavanja i uvježbavanja vatrogasaca te je provedeno

osposobljavanje 713 pripadnika vatrogasnih postrojbi Republike Hrvatske za ulazak i izlazak iz helikoptera, desantiranje i operacije s „kruškom“.

- l.** U skladu s točkom 42. Programa aktivnosti Oružane snage Republike Hrvatske bile su spremne za izvršavanje zadaća potrage i spašavanja.
- m.** U skladu s obvezama iz točke 43. Programa aktivnosti, Oružane snage Republike Hrvatske planirale su i provode potrebno specijalističko osposobljavanje protupožarne zrakoplovne skupine s dovoljnim brojem posada i osoblja za opsluživanje protupožarnih zrakoplova Canadair CL-415 i Air Tractor AT 802A/F te helikoptera Mi-8 MTV1 za gašenje velikih požara otvorenog prostora. Provedena je i obuka vatrogasnih časnika za voditelja intervencija za navođenje zrakoplova na požarištu.
- n.** U skladu s obvezama iz točke 44. Programa aktivnosti tijekom ljetne protupožarne sezone Oružane snage Republike Hrvatske osigurale su potreban broj aviona i helikoptera te dovoljan broj osposobljenih posada s odgovarajućim letačkotehničkim osobljem. Okvirni broj zrakoplova je šest aviona tipa Canadair CL-415, šest izvidničko-navalnih aviona tipa Air Tractor AT-802 A/F te dva helikoptera tipa Mi-8 MTV1 za gašenje, prijevoz, desantiranje i traganje i spašavanje. Do 31. prosinca 2016. protupožarne snage Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane u izvršenju 268 zahtjeva protupožarnim zrakoplovima ostvarile su 6 364 leta i 937:05 sati naleta za što je potrošeno 618 852 litara goriva i izbačeno 34 228 tona vode.
- o.** U skladu s obvezama iz točke 45. Programa aktivnosti kontinuirano se prati stanje i korištenje resursa zrakoplova tipa Canadair CL415, Air Tractor AT-802A/F i helikoptera Mi-8 MTV1 te se poduzimaju odgovarajuće aktivnosti radi pravodobnog servisiranja, nabavke potrebnih rezervnih dijelova, alata, opreme, goriva, maziva i zaštitnih sredstava.
- p.** U skladu s točkom 50. Programa aktivnosti, zapovjednik Zapovjedno operativnog središta Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske određen je za koordinatora Programa aktivnosti.
- q.** U skladu s točkom 53. Programa aktivnosti Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje pravovremeno je dostavljeno izvješće o pripremnim i drugim aktivnostima.
- r.** U skladu s obvezama iz točke 54. Programa aktivnosti, raščlamba za protupožarnu sezonu 2016. provedena je 19. listopada 2016.

- s. U Financijskom planu Ministarstva obrane za 2017. godinu za provedbu zadaća u protupožarnoj sezoni u 2017. godini osigurano je ukupno 79.999.000,00 kuna.
- t. Uz učinkovitu i stručnu pripremu, vrlo dobru organizaciju poslova, pravodobno učinkovito praćenje svih stavki raspoloživih materijalnih i financijskih resursa te uz vrlo dobru suradnju i koordinaciju sa snagama Državne uprave za zaštitu i spašavanje Hrvatske vatrogasne zajednice, Oružane snage Republike Hrvatske uspješno su provele sve zadaće u pripremi i provedbi protupožarne sezone u 2016. godini.

3. Ministarstvo unutarnjih poslova realiziralo je slijedeće aktivnosti:

- a. Od ukupno 577 jedinica lokalne i područne samouprave (20 županija, Grad Zagreb, 127 grada i 429 općina) slijedeća nije izradila ili nema usvojen plan zaštite od požara:
 - 1 općina: Zrinski Topolovac

Točkom 1. Programa aktivnosti propisano je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje nisu usvojile Plan zaštite od požara dužne su nadležnom ministarstvu i Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje - Sektoru za vatrogastvo dostaviti pisano očitovanje o neizvršenju zakonske obveze. Ovom prilikom napominjemo da ovo Ministarstvo nije zaprimilo propisano očitovanje.

Kako je, iz gore navedenog vidljivo, općina koja nije izradila ili nema usvojen plan zaštite od požara nalaze se na području Bjelovarsko-bilogorske županije (Zrinski Topolovac).

Bjelovarsko-bilogorska županija ima izrađen i usvojen plan zaštite od požara iako je čl. 13. Zakona o zaštiti od požara propisano da se procjena ugroženosti i plan zaštite od požara županije temelje na procjenama ugroženosti i planovima zaštite od požara gradova i općina na području same županije.

Navedena županija je putem svojih timova za izradu procjene direktno izvršila uvid i prikupila sve potrebne informacije i podatke za izradu predmetnog dokumenta. Kako se radi o samo jednoj općini na području navedene županije smatralo se da su prikupljeni podaci relevantni i dostatni za kvalitetno izrađivanje procjena i planova same županije.

Nadležna inspekcija zaštite od požara je prilikom obavljanja nadzornog pregleda općine koja nije izradila ili nema usvojen plan zaštite od požara poduzela određene radnje i to kako slijedi:

Općina Zrinski Topolovac - doneseno Rješenje (ima izrađen Plan zaštite od požara ali navedeni Plan nije usvojen).

- b.** Sukladno točki 2. Programa aktivnosti od jedinica lokalne samouprave općine Bebrina, Davor, Garčin, Gornji Bogičevci, Gundinci, Rešetari i Vrbje nisu propisali potrebne agrotehničke mjere kao i mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina u dijelu koji se odnosi na zaštitu od požara, sukladno članku 4. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, br. 39/13). Člankom 60. navedenog Zakona propisano je da upravni i inspekcijski nadzor vrši poljoprivredna inspekcija.
- c.** Sukladno točkama 17.-23. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava prema planovima i u suradnji s nadležnim inspekcijama drugih tijela državne uprave uključili su se u inspekcijski nadzor protupožarnih šumskih prometnica i prosjeka s elementima šumskih cesta kroz posebno ugrožene šume, željezničkih pruga koje prolaze kroz područja velikog i vrlo velikog stupnja ugroženosti od požara, javnih cesta državnog značaja i objekata na tim cestama, kao i onih područja na kojima su prethodnih godina nastajali požari koji su ometali odvijanje cestovnog prometa, kao i cestovnih pravaca od lokalnog značaja koji su tijekom turističke sezone pojačano opterećeni prometom (prilazi hotelskim naseljima, autokampovima, javnim garažama, kulturno povijesnim lokalitetima i drugim objektima u kojima boravi ili se okuplja veći broj gostiju ili turista), nacionalnih parkova, parkova prirode i drugih zaštićenih šumskih površina, odlagališta otpada i „divljih“ odlagališta, osobito na području priobalja (statistički pokazatelji dani su u Tablici u prilogu).
- d.** Sukladno točki 24. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava za potrebe planiranja, organiziranja i obavljanja pojačanog nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i tehnoloških eksplozija sačinili su popis građevina i prostora koji predstavljaju poseban gospodarski, poljoprivredni, turistički ili interes za zaštitu prirode i okoliša, a vezani su uz nadolazeću turističku i žetvenu sezonu, kao i plan inspekcijskog nadzora, te ih dostavili Sektoru za inspekcijske poslove u sjedištu.

Za sve subjekte po popisu utvrđen je redoslijed prioriteta po značaju odnosno riziku od nastanka požara i mogućim posljedicama u slučaju požara. Prioritet je dan objektima i prostorima u kojima boravi ili se okuplja velik broj ljudi odnosno gostiju ili turista i prostorima koji predstavljaju interes za zaštitu prirode i okoliš.

Sukladno navedenom pregledano je 331 hotela i motela, 108 autokampova i marina, 234 ugostiteljskih objekata i disko klubova, dok su isto tako pregledani nacionalni parkovi i parkovi prirode kao i drugi zaštićeni objekti prirode.

Ukupno je obavljeno 3536 inspekcijskih pregleda.

Nakon obavljenih pregleda doneseno je 507 rješenja s ukupno 1666 naređenih mjera. Za objekte gdje su utvrđeni određeni nedostaci i donesena Rješenja naknadno je obavljeno i 639 kontrolnih pregleda da se utvrdi da li su naređene mjere provedene ili ne.

- e. Protiv pravnih, odgovornih i fizičkih osoba koje nisu provodile propisane i/ili naređene mjere zaštite od požara podnesene su prekršajne prijave ili izdani prekršajni nalozi u obliku optužnih prijedloga (ukupno 273, Tablica 1).

Ovdje potrebno napomenuti da ovo Ministarstvo trenutno ne raspolaže s podacima na koji su način riješeni podneseni optužni prijedlozi i prekršajni nalozi jer je većina tih postupaka u tijeku kod nadležnih Prekršajnih sudova.

- f. Sukladno točki 25. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava u obavljanju pojačanog inspekcijskog nadzora nad provedbom odredbi Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine, broj 92/10), Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima („Narodne novine“, broj 108/95, 56/10) i Zakona o eksplozivnim tvarima („Narodne novine“, broj 178/04, 109/07, 67/08, 144/10) i drugih propisa i odluka kojima su propisane mjere zaštite od požara i eksploziva, u slučaju povrede njihovih odredbi, poduzimaju zakonom propisane mjere i podnose optužne prijedloge i prekršajne naloge, a sve u svrhu pravodobnog i dosljednog kažnjavanja subjekata koji ne provode mjere zaštite od požara (statistički pokazatelji dani su u Tablici 1).
- g. Sukladno točki 33. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava uključili su se u praćenje stanja motriteljsko-dojavne službe i izviđačko-preventivne ophodnje, poglavito u vrijeme povećane opasnosti za nastanak i širenje

požara na otvorenom prostoru, te u praćenje ugroženosti zaštićenih područja prirodnih vrijednosti (nacionalni parkovi, parkovi prirode,...).

- h.** Sukladno točki 46. Programa aktivnosti, Ministarstvo unutarnjih poslova – Ravnateljstvo policije je sukladno procjeni rizika planiralo ispomoć policijskim upravama na moru, u ljudstvu i tehnici, koji su zajedno sa policijskim službenicima tih uprava u okviru obavljanja policijskih poslova poduzimali mjere za otkrivanje i hvatanje počinitelja prekršaja i kaznenih djela počinjenih paljevinama i požarima, mjere privremene regulacije i preusmjeravanja prometa na području zahvaćenog požarom, mjere osiguranja tijekom provođenja evakuacije i spašavanja stanovništva ugroženog požarom, te su planirali poduzimali mjere kako bi se zapriječilo počinjenje kaznenih djela na evakuiranim područjima.

Ministarstvo unutarnjih poslova je prije početka požarne sezone izvršilo pripremu ljudstva i materijalno tehničkih sredstava potrebnih za kriminalističko istraživanje (utvrđivanje uzroka) požara i tehnoloških eksplozija i pojačani inspekcijski nadzor, prije svega otvorenog prostora i objekata turističkog značaja na priobalju.

- i.** Sukladno točki 50. Programa aktivnosti, Uprava za upravne i inspekcijske poslove MUP-a imenovala je kontakt osobu i njegovu zamjenu za koordinaciju iz Programa aktivnosti, te tražene podatke dostavila Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje u određenom roku, odmah po objavi Programa aktivnosti u Narodnim novinama.
- j.** Sukladno točki 51. Programa aktivnosti, Uprava za upravne i inspekcijske poslove dostavljala je izvješća Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje o provedbi zadaća Programa aktivnosti u propisanim rokovima za mjesec svibanj, lipanj i srpanj 2016. godine.
- k.** Sukladno točki 53. i 55. Programa aktivnosti, Uprava za upravne i inspekcijske poslove MUP-a u roku je izvijestila Državnu upravu za zaštitu i spašavanje o provedbi svih aktivnosti iz svog djelokruga.

Tablica 1: izvršeni inspekcijski nadzori sukladno Programu aktivnosti u 2016. godini

Datum izvješćivanja: 11. siječnja 2017. god.

Red. broj	Građevine i prostori	inspekcijski pregledi	donesena rješenja	naložene mjere	kontrolni pregledi	Prekršajni postupak					
						pravne		odgovorne		fizičke	
						OP	N	OP	N	OP	N
1.	Hoteli	307	69	310	107	3	13	3	12		1
2.	Moteli	24	5	23	7						
3.	Turistička naselja	22	3	24	8		2				
4.	Autokampovi	84	28	87	21		5		2		
5.	Marine	24	1	3	6						
6.	Disko-klubovi	108	9	50	6		2		2		
7.	Ostali ugostiteljski objekti	126	33	166	36		2		2	2	
8.	Bolnice	48	12	43	11		1				
9.	Benzinske postaje	335	23	98	48	1	6	1	6		
10.	Pravne osobe u kojima se obavlja utovar opasnih tvari u motorna vozila, pretaču zapaljive tekućine i plinovi	141	9	12	16		7		7		
11.	Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom i korištenjem eksplozivnih tvari	335	6	10	13	2	2	2	2	1	1
12.	Prodavaonice oružja i streljiva	200			1						
13.	Hrvatske šume (šumarije)	102	7	32	14						
14.	Nacionalni parkovi	6			2		2		1		
15.	Parkovi prirode	12	1	1	2						
16.	Ostali zaštićeni objekti prirode	12			8						
17.	Trase elektroenergetskih vodova s pripadajućim elektro-energetskim objektima	104	18	72	13						
18.	Željezničke pruge	19	5	22	3						
19.	Glavni cestovni pravci	54	6	6	8						
20.	Odlagališta komunalnog otpada	130	12	31	7						
21.	Ostale građevine i prostori	1048	221	556	235	3	49	2	26		7
22.	Jedinice područne samouprave (županije)	10									
23.	Jedinice lokalne samouprave (gradovi)	72	15	35	22						
24.	Jedinice lokalne samouprave (općine)	186	24	85	43	1	1	1	12		
25.	Protupropisno spaljivanje na otvorenom prostoru	27			2					27	51
UKUPNO:		3536	507	1666	639	10	92	9	72	30	60

OP = optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka
N = prekršajni nalog

4. Hrvatska vatrogasna zajednica realizirala je slijedeće aktivnosti:

Sukladno točki 7. Programa aktivnosti ažuriran je Plan za izvanredno (interventno) angažiranje dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi, a provedene su smotre potvrdile spremnost dobrovoljnih vatrogasaca, vatrogasnih vozila, uređaja i opreme za izvanredno angažiranje pri složenim intervencijama. Prema dospjelim podacima iz vatrogasnih zajednica županija, Planom je obuhvaćeno 1.060 osoba i 145 vozila. Sukladno točki 13. Programa, u sklopu promidžbenih aktivnosti tiskan je promidžbeni materijal, a za opremanje vatrogasnih postrojbi osigurano je 110 kompleta osobne zaštitne opreme.

Vatrogasne zajednice županija izradile su izvješća o realiziranim zadaćama i preventivnim aktivnostima koje su provedene sukladno svim obvezama po pojedinim točkama Programa aktivnosti.

5. Ostali subjekti programa aktivnosti realizirali su slijedeće aktivnosti

- a.** Vezano za izvješća drugih izvršitelja zadaća i sudjelovatelja Programa aktivnosti, potrebno je naglasiti da su zadaće Programa aktivnosti provedene u zadanim rokovima. Prema izvješću poduzeća HŽ Infrastruktura, čišćenje pružnog pojasa je izvršeno, a s obzirom na povremeno visoke temperature tijekom protupožarne sezone 2016. godine, pokazalo se opravdanim uvođenje mjera smanjenja brzine teretnih i/ili putničkih vlakova na najugroženijim dionicama pruge kao i 15-minutno zaustavljanje teretnih vlakova radi hlađenja aktivnih dijelova kočnice i osovinskog sklopa. Prema izvješću HŽ Putnički prijevoz, izrađen je Plan i program posebnih mjera zaštite od požara za 2016. g. temeljem kojega su izvršavane potrebne aktivnosti. Tijekom mjeseca travnja i svibnja održane su sjednice županijskih Stožera zaštite i spašavanja tematski vezane uz pripremu ljetne protupožarne sezone.
- b.** Sukladno odredbama iz točke 9. (prioriteti razminiranja) obavljeno je utvrđivanje prioriteta razminiranja na ugroženim područjima. U suradnji s Hrvatskim centrom za

razminiranje, vatrogasnim zajednicama županija i ostalim subjektima omogućen je on-line uvid u karte minski sumnjivih područja. Hrvatski centar za razminiranje je u suradnji s minski zagađenim županijama, državnom upravom, javnim poduzećima i drugim pravnim osobama u Republici Hrvatskoj koje su uključene u protuminsko djelovanje izradio prijedlog Plana humanitarnog razminiranja za 2016. godinu te sukladno financijskim sredstvima obavljao prioritarno razminiranje područja bitnog za provedbu mjera zaštite od požara.

- c. Sukladno točki 22. Programa aktivnosti, inspektori Ministarstva zaštite okoliša i energetike su u suradnji s ostalim inspekcijama te predstavnicima općina i gradova obavili preventivne inspekcijske nadzore odlagališta otpada. Obavljeni su nadzori na ukupno 272 odlagališta otpada u Republici Hrvatskoj od čega 138 aktivnih, 75 zatvorenih, 54 „divljih odlagališta“ i 5 odlagališta građevnog otpada.

Tijekom 2016. godine Inspekcija zaštite prirode obavila je inspekcijske nadzore 8 javnih ustanova koje upravljaju nacionalnim parkovima. O obavljenim nadzorima inspektori su dostavili izvješća na osnovu kojih je razvidno da su sve javne ustanove poduzele mjere odnosno izvršile zadatke iz Programa u kojima su navedeni kao izvršitelji zadataka (4, 21, 27, 33).

Poljoprivredni inspektori, šumarski inspektori, državni šumarski inspektori i vodopravni inspektori provodili su nadzor subjekata iz svoje nadležnosti sukladno odredbama zakona. Poljoprivredni inspektori, sukladno planu provedbe za 2016. godinu, na području cijele Republike Hrvatske, izvršili su sveukupno 807 inspekcijskih nadzora. Nakon izvršenih inspekcijskih nadzora vezano uz utvrđene zakonske nepravilnosti donijeli su 366 upravnih mjera - rješenja kojima je nadziranim subjektima naređeno da primjenom odgovarajućih agrotehničkih mjera spriječe njegovu zakorovljenost i obrastanje višegodišnjim raslinjem, te isto zemljište održavaju pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju. Također, donijeli su 21 usmeno rješenje te su protiv 34 subjekata nadzora (pravne i fizičke osobe) podnijeli optužne prijedloge. Šumarski inspektori, sukladno planu provedbe za 2016. godinu, na području cijele Republike Hrvatske, izvršili su sveukupno 184 inspekcijska nadzora te donijeli 2 rješenja o ispravljanju nepravilnosti. U provedbu Programa aktivnosti bilo je uključeno 28 vodopravnih inspektora koji su provodili pojačane inspekcijske nadzore u cilju ispravnosti sustava za dobavu vode i prostora za zahvat i crpljenje vode za potrebe zaštite od požara. Kontrola izvršena nad 366

isporučitelja vodnih usluga i to 68 u Odjelu za slivove sjevernog Jadrana, 107 u Odjelu za slivove južnog Jadrana, 126 u Odjelu za Savu i 63 u Odjelu za Dunav, Dravu i Muru. Osim navedenih isporučitelja vodne usluge javne vodoopskrbe sa područja Odjela za Dunav, Dravu i Muru, nadzor je obavljen i nad 2 isporučitelja sa područja Odjela za Savu čije je sjedište u Bjelovaru. Prilikom izvršenih kontrola nisu utvrđene povrede Zakona o vodama, te nije bilo postupanja.

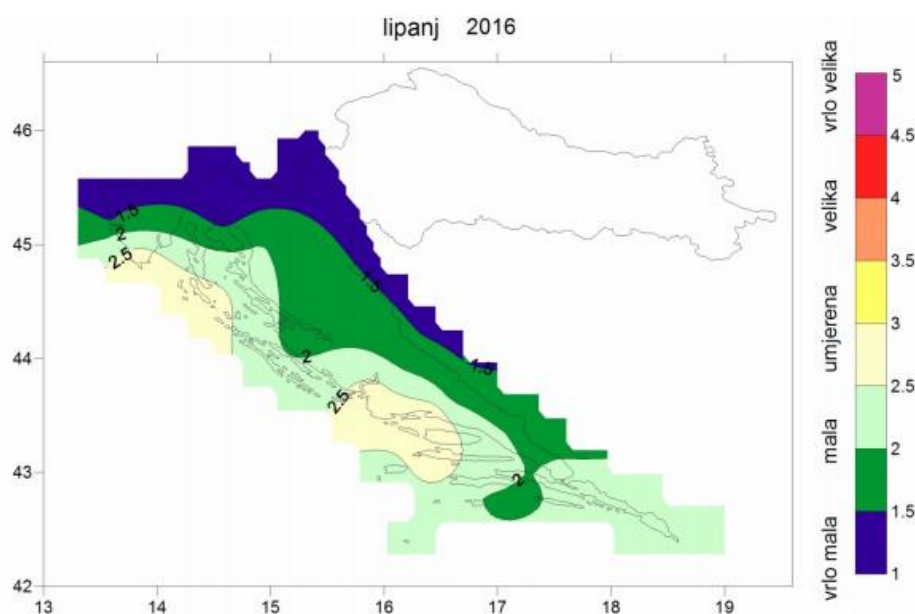
Inspekcija cesta u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture obavila je planirane zadaće tijekom glavne turističke sezone kada su opasnosti od požara najveće. S naslova nepoštivanja odredbi iz predmetnog Programa nije bilo potreba za poduzimanje prekršajnih mjera.

KLIMATOLOŠKE PRILIKE I PREGLED PODATAKA O POŽARIMA

- prema studiji „Procjena opasnosti od požara raslinja u Hrvatskoj za 2016. godinu“, Meteorološkim biltenima i Vremenskoj analizi sezone (lipanj-rujan) 2016. godine koju je izradio Državni hidrometeorološki zavod

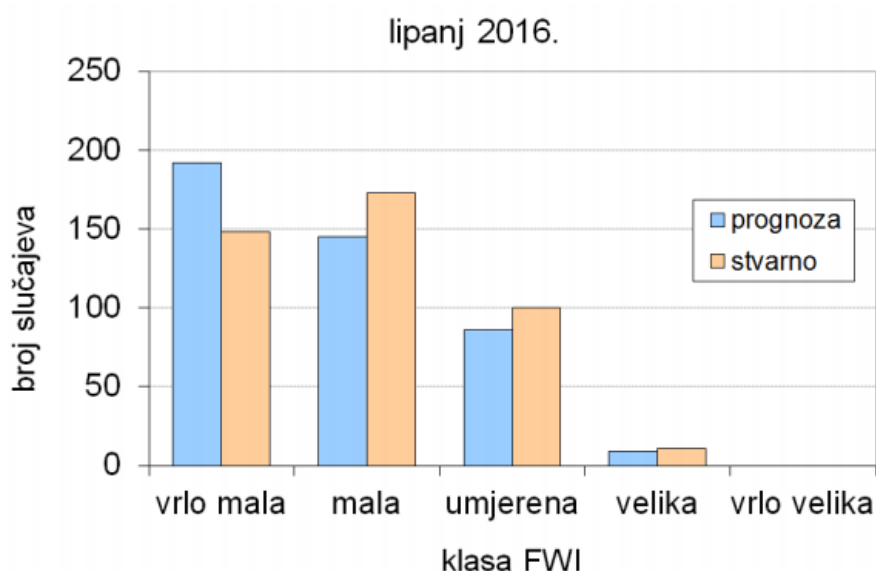
ANALIZA KLASJE OPASNOSTI U POŽARNOJ SEZONI

Analiza ovogodišnje srednje mjesečne klase opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja (po kanadskoj metodi) za lipanj 2016. (slika 2a.) pokazuje da je najčešće bila mala, na području Kvarnera i srednje Dalmacije umjerena, a u unutrašnjosti vrlo mala, te je općenito bila niža nego prošle godine.

Slika 2a: Srednja mjesečna klasa opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja za lipanj 2016.

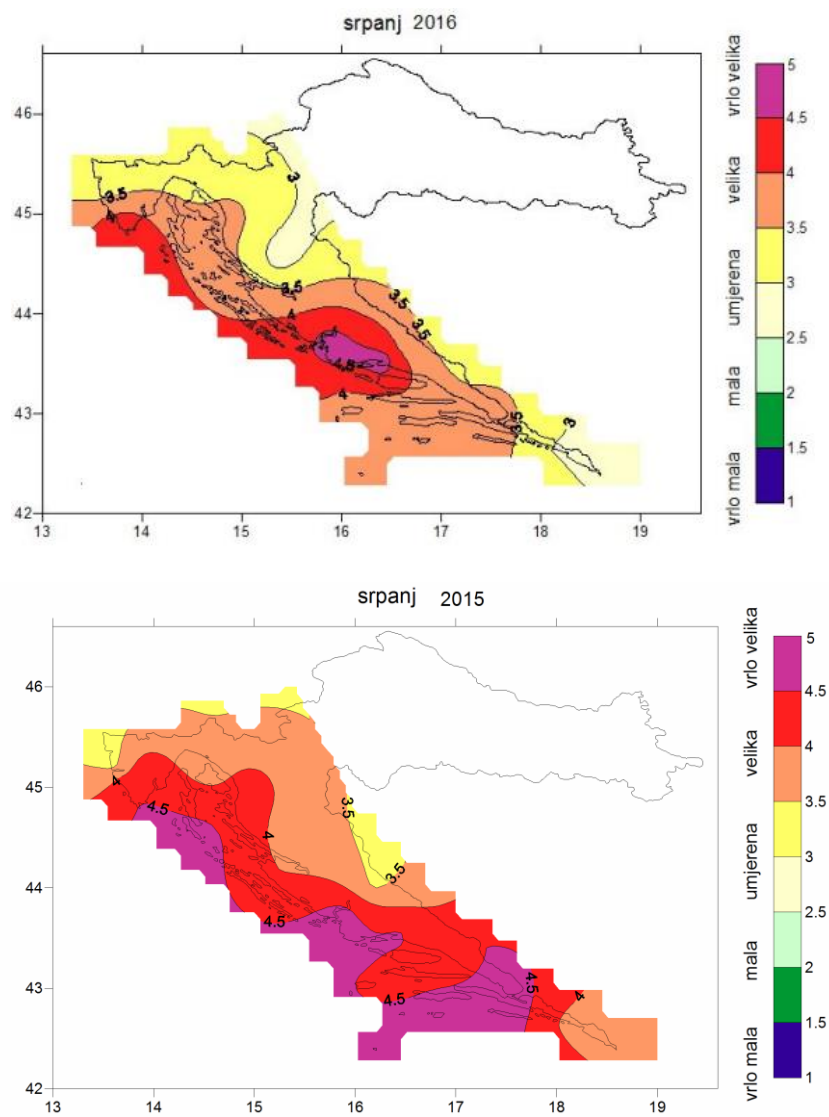
Jednostavna verifikacija, odnosno usporedba ukupnog broja prognoziranih i stvarnih klasa opasnosti prikazana je na slici 2b. Analiza pokazuje da su klase razmjerno dobro ugođene. Osim toga, velike i vrlo velike klase praktički nije ni bilo.

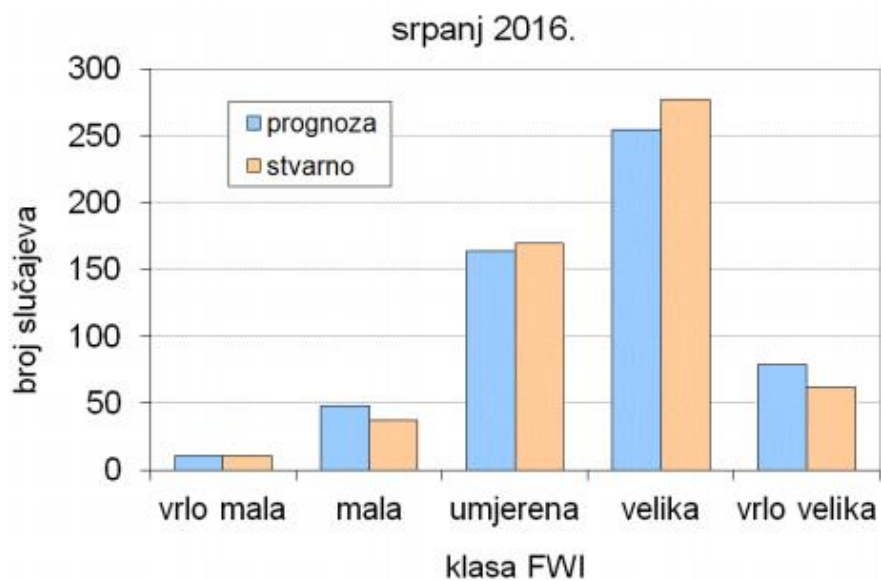
Slika 2b. Usporedba broja prognoziranih i stvarnih klasa opasnosti za lipanj 2016.

Naime i u lipnju je, kao i prethodnih mjeseci, bilo prodora vlažnog i nestabilnog zraka koji je dopirao i do jadranske obale donoseći mjestimičnu kišu i pljuskove s grmljavinom. Utjecaji frontalnih i ciklonalnih sustava bili su česti do 20. lipnja, ali su oborine bile nejednoliko raspoređene, te je na pojedinim lokalitetima biljni pokrov bio nešto suši, pa je i u tom razdoblju bilo požara. Na području Skradina je 16. lipnja izbio požar raslinja. Zbog približavanja i premještanja hladne fronte zapuhalo je umjereno do jako jugo, a vjetar je zatim promijenio smjer, te se stoga požar brzo širio. Prema dostupnim podacima najvjerojatnije ga je uzrokovao udar groma. Zbog promjene smjera i brzine vjetra s visinom bilo je poteškoća s gašenjem. Između 21. i 26. lipnja na vrijeme je utjecalo polje visokog ili povišenog tlaka zraka, a po visini je pritjecao vrlo topao zrak s juga, te je to bio prvi toplinski val ove godine. I klase opasnosti su u tom periodu porasle. Zatim je preko naše zemlje prešla hladna fronta, ali je na Jadranu oborina bilo razmjerno malo. Prema kraju mjeseca vrijeme se stabiliziralo.

Analiza ovogodišnje srednje mjesečne klase za srpanj pokazuje da je ona u većini predjela bila velika, a ponegdje u srednjoj Dalmaciji (šibensko i splitsko područje) čak i vrlo velika. U sjevernoj Istri, dijelu Kvarnera te u gorju bila je tek umjerena, kao i na krajnjem jugu Dalmacije. (slika 3a).

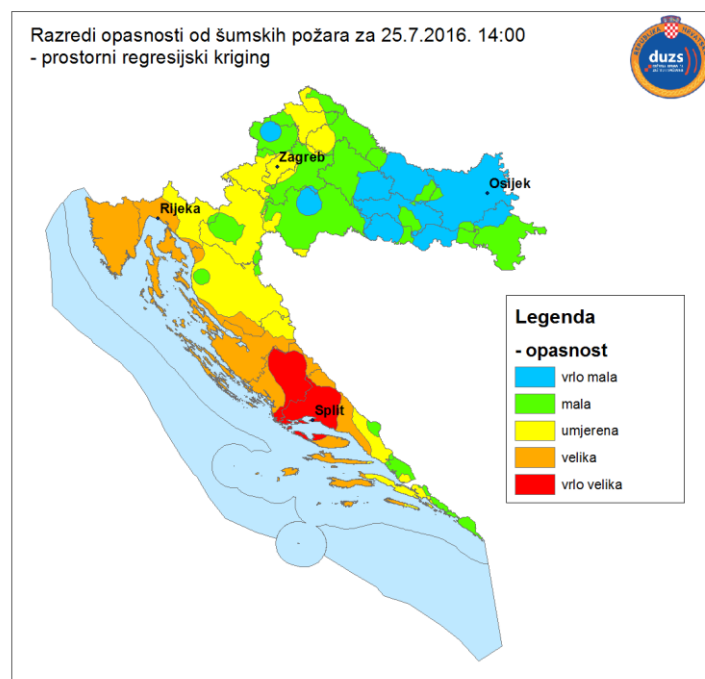

Slika 3a.: Srednja mjesečna klasa opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja po kanadskoj metodi za srpanj 2016. i srpanj 2015.

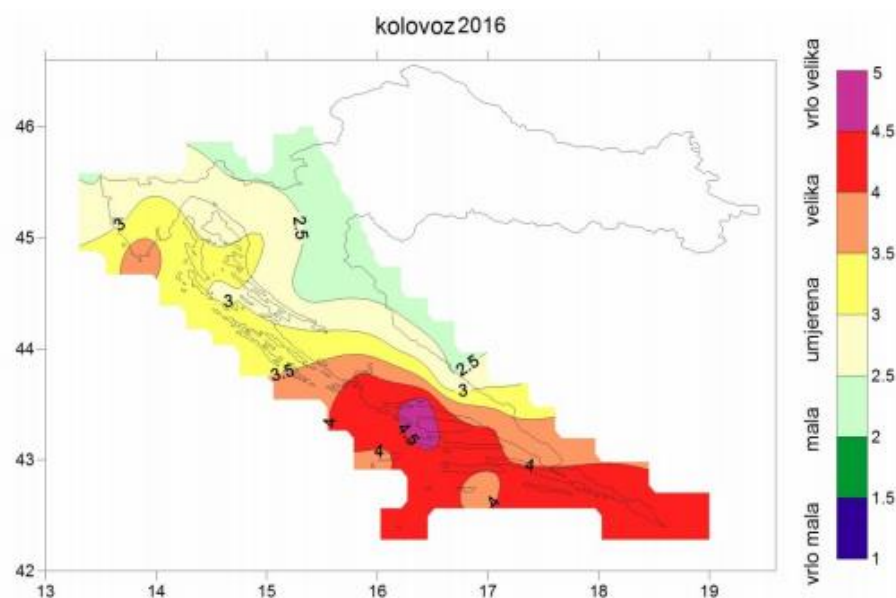
Slika 3b. Usporedba broja prognoziranih i stvarnih klasa opasnosti za srpanj 2016.

Na vrijeme u srpnju najčešće je utjecalo polje visokog ili srednjeg izjednačenog tlaka zraka. Bilo je toplo i vruće, u pojedinim danima i vrlo vruće. Drugi toplinski val ovog ljeta s ekstremnim temperaturama zraka bio je od 8. do 12., a u Dalmaciji do 13. srpnja. Temperature zraka bile su iznadprosječne i u noćnim, odnosno jutarnjim satima. Na Jadranu su minimalne temperature bile uglavnom od 22 do 28, a maksimalne od 30 do 36 °C. Posljedica je to pritjecanja vrlo toplog zraka u visinskoj južnoj i jugozapadnoj struji. U tom razdoblju i klase opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja su se povisile. Međutim 13. i 14. srpnja preko Hrvatske se premjestila hladna fronta sa sjeverozapada kontinenta i visinska dolina, te je pritjecao vlažan i hladan zrak sa sjevera. Dana 15. i 16. srpnja je nastala visinska ciklona u kojoj je kružio vlažan, a na njezinoj stražnjoj strani s jačanjem grebena zapadnoeuropske anticiklone i dalje razmjerno hladan zrak. Jačanje grebena anticiklone sa zapada kontinenta nastavilo se i slijedećih dana, te se vrijeme stabiliziralo. Bilo je izražene kiše i pljuskova s grmljavinom, ali su na Jadranu oborine bile nejednoliko raspoređene. Uslijed takve sinoptičke situacije bilo je jake, pa i olujne bure, u Velebitskom kanalu s orkanskim udarima. Sinoptički gledano to nisu tipične situacije za ljetne mjesece. Budući da je i na Jadranu lokalno bilo grmljavine koja nije posvuda bila praćena sa značajnijim oborinama bilo je požara raslinja. Požare je zbog jake bure, ali i smicanja vjetrova s visinom (promjena smjera i brzine vjetrova) bilo teško gasiti. Najkritičniji dan je bio 15. srpnja, što se u prognozama vremena i predviđjelo. I na Jadranu i u priobalju je osjetno osvježilo, ponegdje je bilo oborine, te se meteorološki indeks opasnosti, odnosno klasa opasnosti smanjila. Sa stabilizacijom vremena i ponovnim pritjecanjem toplog zraka većinom u zapadnoj i jugozapadnoj struji ponovno su maksimalne temperature zraka bile oko 30 °C ili više, pa su klase opasnosti 23. srpnja porasle na većinom veliku i vrlo veliku. Nestabilno razdoblje uslijedilo je od 24. do 28. srpnja, ali je na Jadranu pljuskova i grmljavine bilo lokalno, tako da je i opasnost za nastanak požara raslinja smanjena tek ponegdje. Munje su uzrokovale požare 24. i 25. srpnja, a nestabilnost i umjeren do jak vjetrov otežavali su njihovo gašenje.

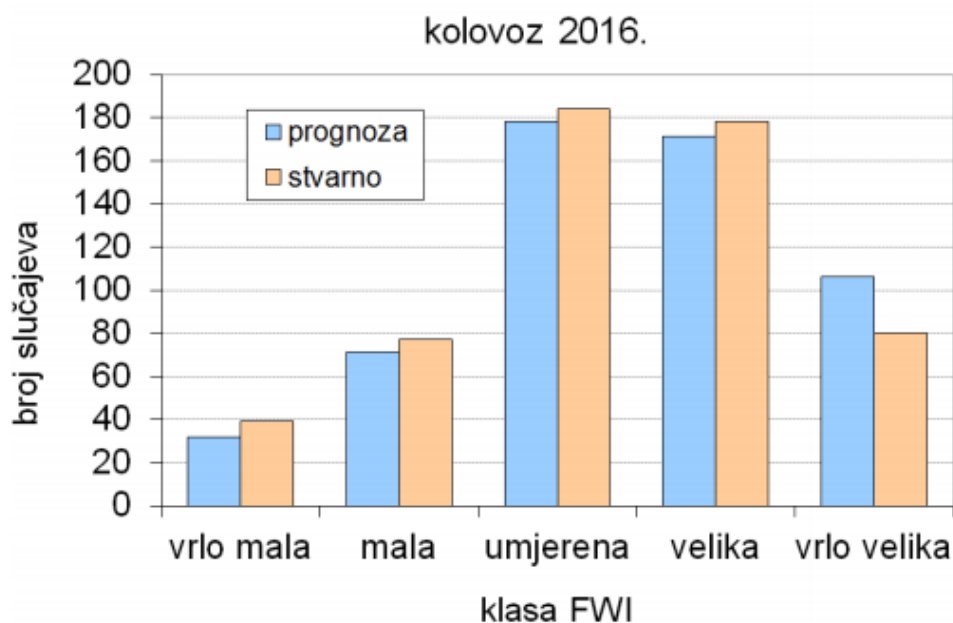

Slika 4: Razredi opasnosti od šumskih požara za 25.7.2016.

Analiza ovogodišnje srednje mjesečne klase za kolovoz pokazuje da je ona bila umjerena na sjevernom i dijelu srednjeg Jadrana te u gorskim predjelima i unutrašnjosti Dalmacije. U većem dijelu Dalmacije srednja je klasa bila velika, a u manjem dijelu Like i Gorskoga kotara bila je mala.

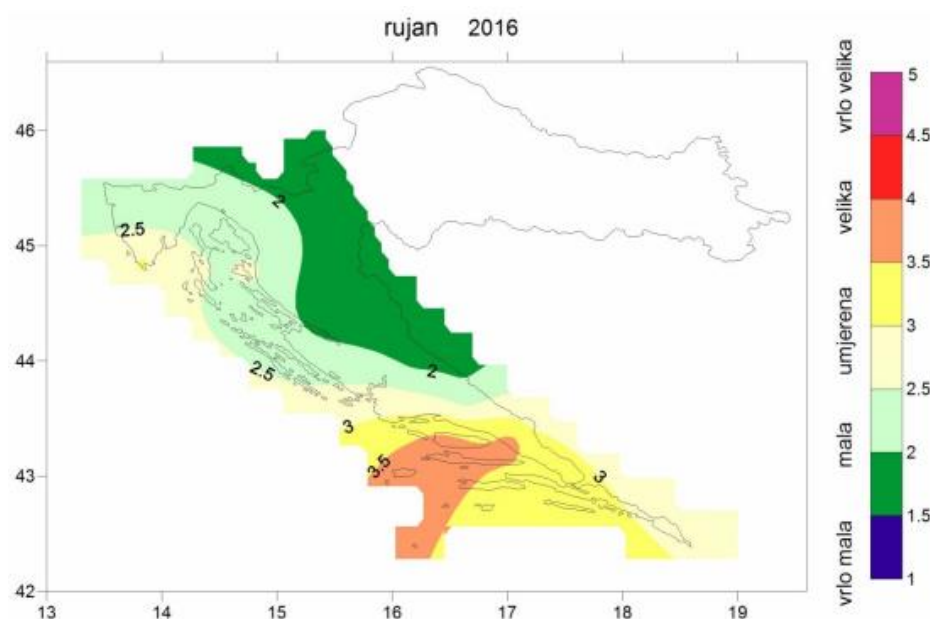
Slika 5a. Srednja mjesečna klasa opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja po kanadskoj metodi (MIOP) za kolovoz 2016.

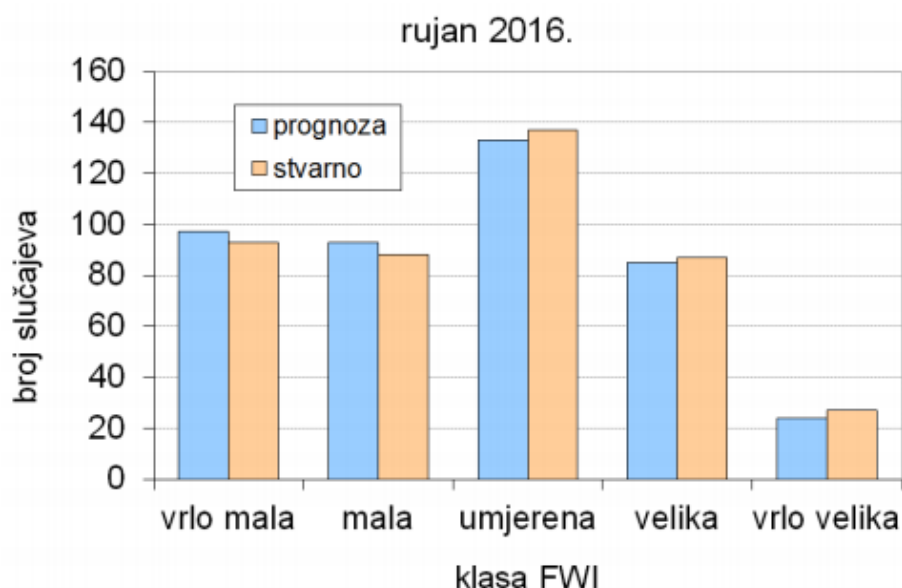
Slika 5b. Usporedba broja prognoziranih i stvarnih klasa opasnosti za kolovoz 2016.

Za ovogodišnji kolovoz karakteristični su povremeni prodori vlažnog i malo svježijeg zraka koji su najčešće bili povezani s premještanjem hladnih fronti i dolina pri čemu su oborine najčešće i najobilnije bile u unutrašnjosti zemlje. Oborina je bilo i u priobalju, ali su bile rjeđe, a duž obale i na otocima su bile lokalnog karaktera. S druge strane, nakon prolaska atmosferskih fronti, te s jačanjem grebena anticiklone sa zapada kontinenta na Jadranu bi pojačala bura i sjeverozapadnjak. Takve vremenske prilike su posebno nepovoljne u zaštiti od požara budući da uz lokalne pljuskove oborina najčešće nije dovoljna da ublaži suhoću tla i vegetacije, a munje koje su povezane s prolaskom fronte mogu izazvati požar. To se ove godine u više navrata i dogodilo. U kolovozu je na Jadranu bilo umjerene i jake, pa i olujne bure, u Velebitskom kanalu i s orkanskim udarima. Takav vjetar jako brzo isušuje biljni pokrov, a ako izbiye požar znatno je otežano gašenje. Primjer su požari raslinja na šibenskom području od 23. do 25. kolovoza.

Analiza ovogodišnje srednje mjesečne klase za rujan pokazuje da je ona bila mala na većem dijelu sjevernog Jadrana (izuzev južnog dijela Istre) te u Gorskom kotaru i Lici. U Dalmaciji je srednja klasa uglavnom bila umjerena, a u dijelu srednje Dalmacije (Makarska, Hvar, Komiza) bila je čak i velika.

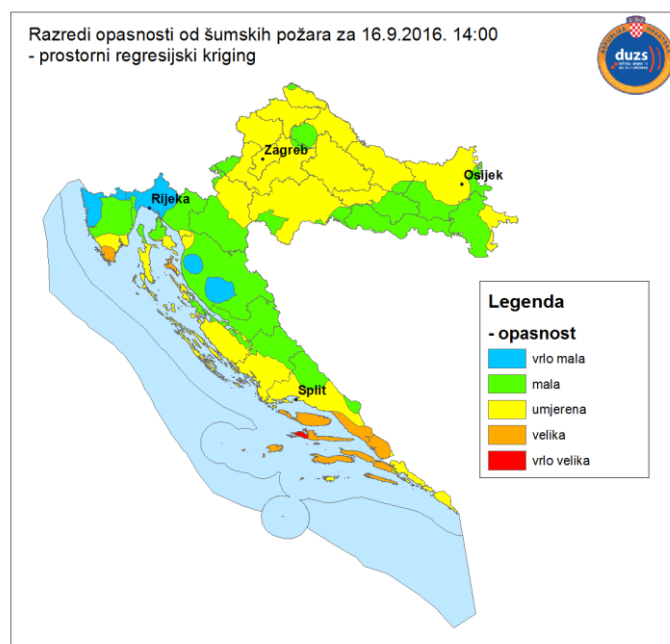

Slika 6a. Srednja mjesečna klasa opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja po kanadskoj metodi (MIOP) za rujan 2016.

Slika 6b. Usporedba broja prognoziranih i stvarnih klasa opasnosti za rujan 2016.

Vremenske prilike u ovogodišnjem rujnu u većini krajeva nisu pogodovale nastanku i širenju požara raslinja, posebice u drugoj polovini mjeseca. Iako je do 15. rujna na vrijeme na Jadranu i u priobalju najčešće utjecalo polje visokog ili povišenog tlaka zraka, ipak je bilo i prodora vlažnog i nestabilnog zraka koji su na pojedinim područjima smanjili požarnu ugroženost. Zatim je bilo utjecaja izraženih ciklona i atmosferskih fronti, te se od 16. rujna može smatrati da je završila glavna protupožarna sezona. Međutim, zanimljivo je da je uslijed nejednolike raspodjele količine oborine ponegdje požarna ugroženost, odnosno klasa opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja bila i velika.

Slika 7: Razredi opasnosti od šumskih požara za 16.9.2016.

ZAKLJUČNO

Rizik za nastanak i širenje požara raslinja ovog ljeta i rujna nije bio posebno velik, posebice ako se usporedi s prošlogodišnjim srpnjem i prvom polovinom kolovoza. Tome su najviše doprinijele vremenske prilike. Naime ovog ljeta nije bilo tako izraženih i dugotrajnih toplinskih valova koji jako doprinose isušivanju gorivog materijala dugotrajnom sušom i ekstremno visokim temperaturama zraka. U svim mjesecima je bilo prodora vlažnog i nestabilnog, ali i svježijeg zraka. Ono što je ove godine bilo razmjerno nepovoljno su bili dani s jakim vjetrom koji inače nije uobičajen za ljeto, te munje i gromovi koji su ponekad izazvali požare. Ipak kiše je bilo sasvim dovoljno da ublaži navedene nepovoljne okolnosti.

KLIMA I VREMENSKE SITUACIJE

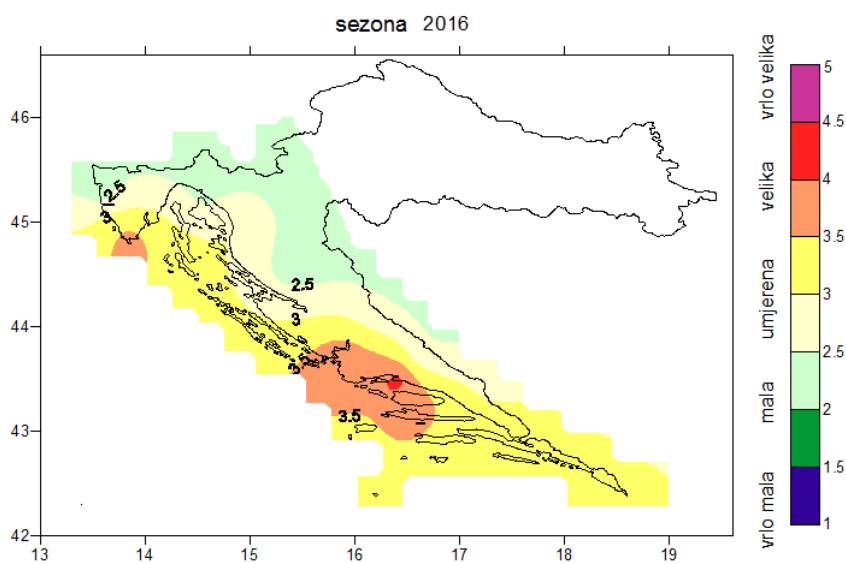
Klimatološka analiza pokazuje da je ljeto (lipanj, srpanj i kolovoz) ove godine u cijeloj zemlji bilo toplije od višegodišnjeg prosjeka (1961.-1990.). Prema raspodjeli percentila temperaturene prilike su na Jadranu i u priobalju bile u kategorijama ekstremno toplo i vrlo toplo. Pri tome su lipanj i srpanj bili topliji od prosjeka čemu su doprinijele dnevne, te posebice noćne temperature zraka, dok je kolovoz bio uglavnom unutar prosjeka. Ipak je ovogodišnje pozitivno odstupanje temperature zraka na području Jadrana bilo tijekom većeg dijela ljeta manje u odnosu na prošlu godinu. Iako je oborina bila vrlo nejednoliko raspoređena na većem dijelu Jadrana i priobalja su oborinske prilike po raspodjeli percentila bile u kategoriji normalno u odnosu na navedeno

referentno razdoblje. Samo su mjestimice u Istri i na srednjem Jadranu bile u kategoriji sušno, a na području Pazina i Malog Lošinja u kategoriji kišno. Naime ovog ljeta je povremeno bilo prodora vlažnog i nestabilnog zraka povezanih s prolaskom atmosferskih sustava koji su najviše kiše donijeli kontinentalnom dijelu zemlje, dok su duž obale oborine bile mjestimične, često u obliku pljuskova i grmljavine, pa je primjerice na Malom Lošinju uz izraženo grmljavinsko nevrijeme 21. i 22. kolovoza palo više od 100 mm kiše.

Nakon prolaska ciklona i hladnih fronti na Jadranu bi jačanjem polja visokog tlaka zraka ili grebena anticiklone iz zapadne Europe zapuhala jaka bura i sjeverozapadni vjetar. Takve vremenske prilike su razmjerno nepovoljne tijekom protupožarne sezone. Prolasci atmosferskih fronti bili su praćeni munjama, pa su i požari raslinja ponekad bili uzrokovani udarom groma, a uz slabe oborine koje nisu smanjile požarnu ugroženost, te jak vjetar koji bi nakon toga zapuhao gašenje požara je bilo zahtjevno. Tijekom ljeta bila su dva izraženija toplinska vala. Prvi je bio od 21. do 26. lipnja, a drugi od 1. do 13. srpnja s vrhuncem 12. i 13. srpnja.

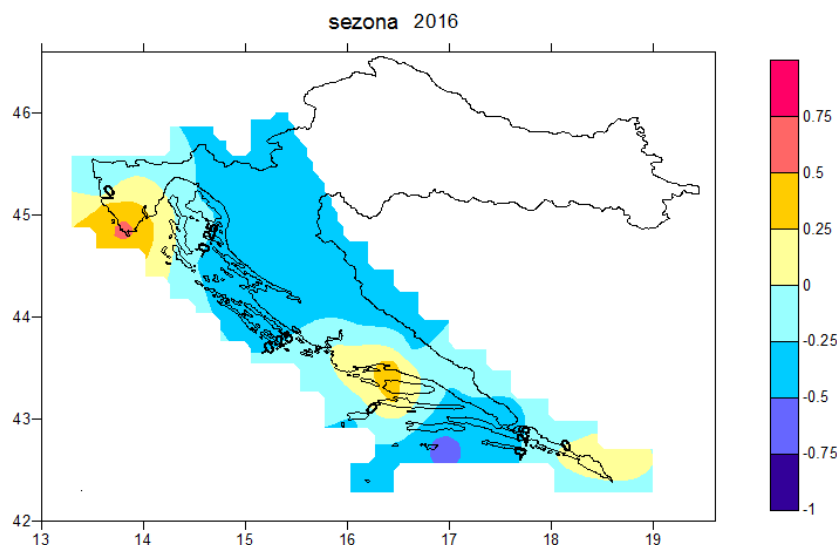
ANALIZA METEOROLOŠKOG INDEKSA OPASNOSTI ZA NASTANAK I ŠIRENJE POŽARA RASLINJA (MIOP)

Meteorološki indeks opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja (MIOP) i pripadajuće klase opasnosti se računaju svakodnevno za 14 sati po lokalnom vremenu za 24 postaje na Jadranu i u priobalju. Svrstan je u pet klasa opasnosti: vrlo mala, mala, umjerena, velika i vrlo velika. Srednja sezonska klasa (lipanj, srpanj i kolovoz) pokazuje da je ona u većini predjela bila umjerena. Mala je bila u dijelu Gorskoga kotara i Like, te na krajnjem sjeverozapadu Istre. U srednjoj Dalmaciji bila je velika.

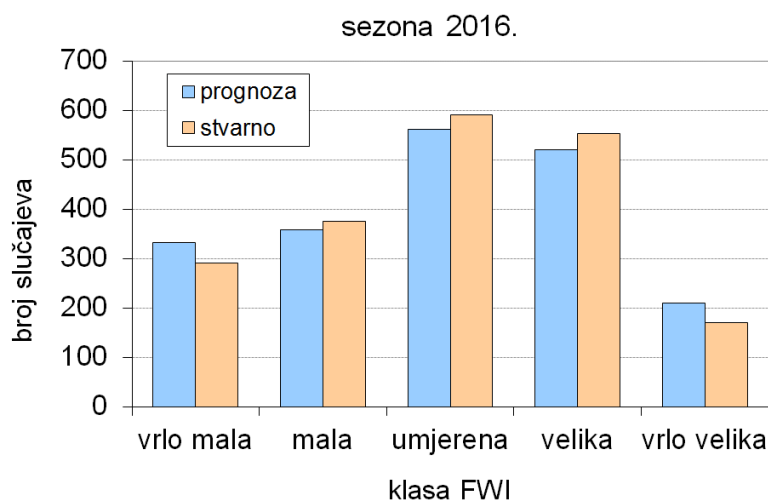
Slika 8: Srednja klasa opasnosti od šumskih požara za ljeto (lipanj, srpanj i kolovoz) 2016.

Ovogodišnja protupožarna sezona što se klimatskih-vremenskih prilika tiče nije bila najžešća, primjerice ako se prisjetimo prošlogodišnje sezone. Tome su doprinijeli proljetni mjeseci u kojima je bilo oborina, ali je i tijekom ljeta bilo povremenih prodora vlažnog zraka, posebice u lipnju i kolovozu. Ono što je bilo razmjerno nepovoljno su dani s jakim vjetrom, najčešće burom, na što ukazuje učestalost vjetrovnog režima. Kako bi se stekao jasniji uvid, vrijednost srednje klase opasnosti može se prikazati kao razlika u odnosu na desetogodišnji srednjak za ljeto (2003.- 2012.). Srednja klasa bila je na većem dijelu područja niža od uobičajene, osim u Istri, osobito na južnom dijelu, te na širem splitskom i dubrovačkom području.

Slika 9: Razlika srednje klase opasnosti od šumskih požara za ljeto (lipanj, srpanj i kolovoz) 2016., u odnosu na desetogodišnji srednjak (razdoblje 2003-2012.)

Na kraju, redovno se provodila i jednostavna verifikacija prognostičkog indeksa za sljedeći dan. Slika prikazuje usporedbu broja prognoziranih i stvarnih slučajeva za svaku od 5 klasa. Može se opaziti da su prognoze razmjerno dobro ugođene. Pritom je za vrlo veliku klasu prisutno blago precjenjivanje, što je sa stanovišta zaštite od ekstremnih vremenskih prilika i opravdano.

Slika 10. Usporedba broja prognoziranih i stvarnih klasa opasnosti za sezonu 2016. (lipanj-rujan)

**PODACI O POŽARIMA RASLINJA NA PRIOBALNOM I KRAŠKOM PODRUČJU I
STATISTIČKA ANALIZA ISTIH**

Tablica 2: Pokazatelji o požarima raslinja na priobalnom i kraškom području (odnos 2016. i petogodišnji prosjek 2011. - 2015.) - podaci DUZS-a - Vatrogasnog operativnog središta

Petogodišnje razdoblje, intervencije na otvorenom prostoru (požari raslinja) priobalnog i kraškog područja											2016.	
Promatrano razdoblje	2011.		2012.		2013.		2014.		2015.			
	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)
01.01.-31.12.	3757	37491	3690	41305	1413	4665	991	2505	3378	23928	2913	19773
01.06.-31.10.	1749	16748	1749	22891	1076	3848	444	625,8	1317	10265	1407	7415
Promatrano razdoblje	PETOGODIŠNJI PROSJEK 2011. - 2015.										2016.	
	BROJ POŽARA				POVRŠINA (ha)				IOP (ha/požar)		IOP (ha/požar)	
01.01.-31.12.	2645,8				21978,8				8,31		6,79	
01.06.-31.10.	1267				10875,56				8,58		5,27	
Promatrano razdoblje	2016. / PETOGODIŠNJI PROSJEK 2011. – 2015.											
	odnos broja požara				odnos opožarene površine				Odnos indeksa opožarene površine (IOP)			
01.01.-31.12.	10,10%				-10,04%				-18,29%			
01.06.-31.10.	11,05%				-31,82%				-38,60%			

Na priobalnom i kraškom području u 2016. godini, a sukladno podacima koji se vode u Vatrogasnom operativnom središtu, evidentirano je ukupno 2913 požara raslinja ili 10,10% više u odnosu na prethodni petogodišnji prosjek (tablica 2).

Ističemo da je u tim požarima, ukupno izgorjela površina 19773 ha, što je 10,04% manje u odnosu na promatrani petogodišnji prosjek, a pri čemu je indeks opožarene površine (IOP) manji za značajnih 18,29%.

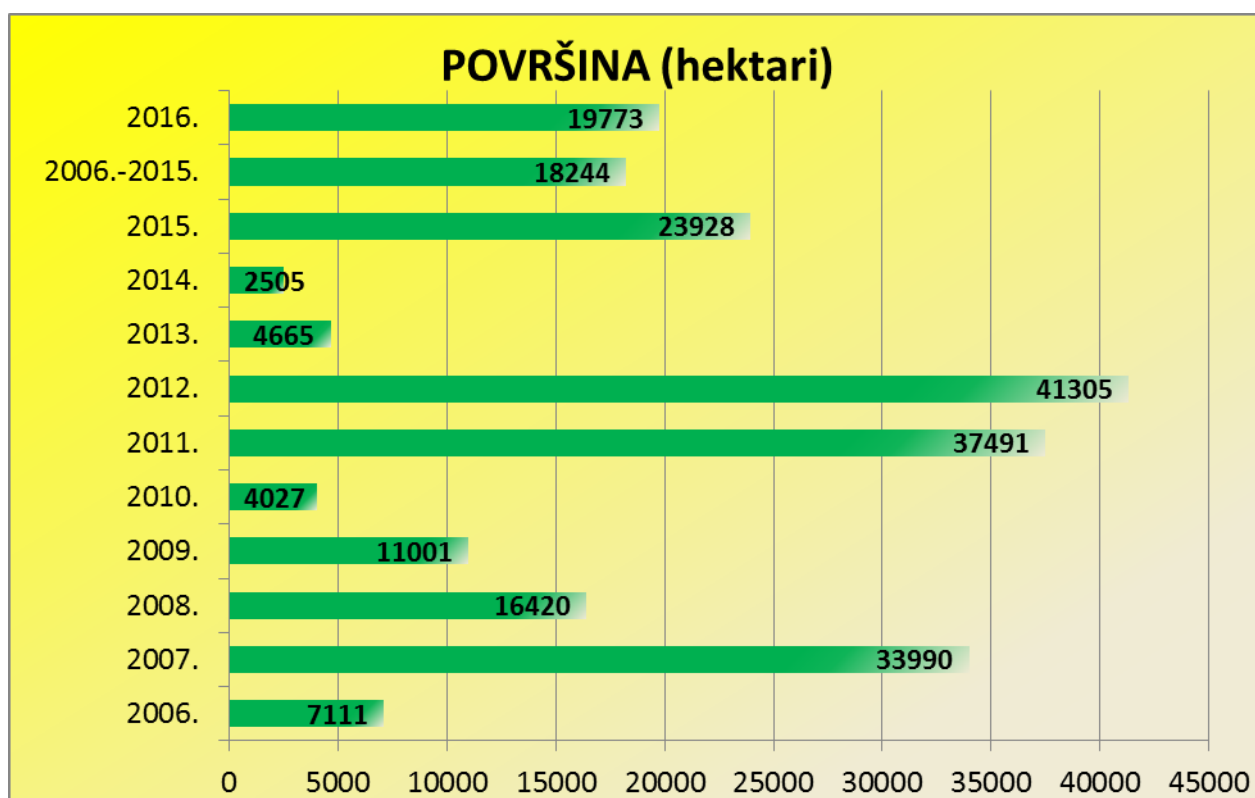
Promatrajući samo razdoblje tijekom požarne sezone (lipanj-listopad) broj požara je povećan za 11,05% u odnosu na petogodišnji prosjek, opožarena površina je smanjena za 31,82%, pa je sukladno navedenom i IOP za to razdoblje smanjen za značajnih 38,60%.

Kako bi se što jednostavnije mogli uspoređivati odnosi broja požara, opožarene površine i indeksa opožarene površine (IOP) po godinama dan je prikaz u slijedećim grafikonima.

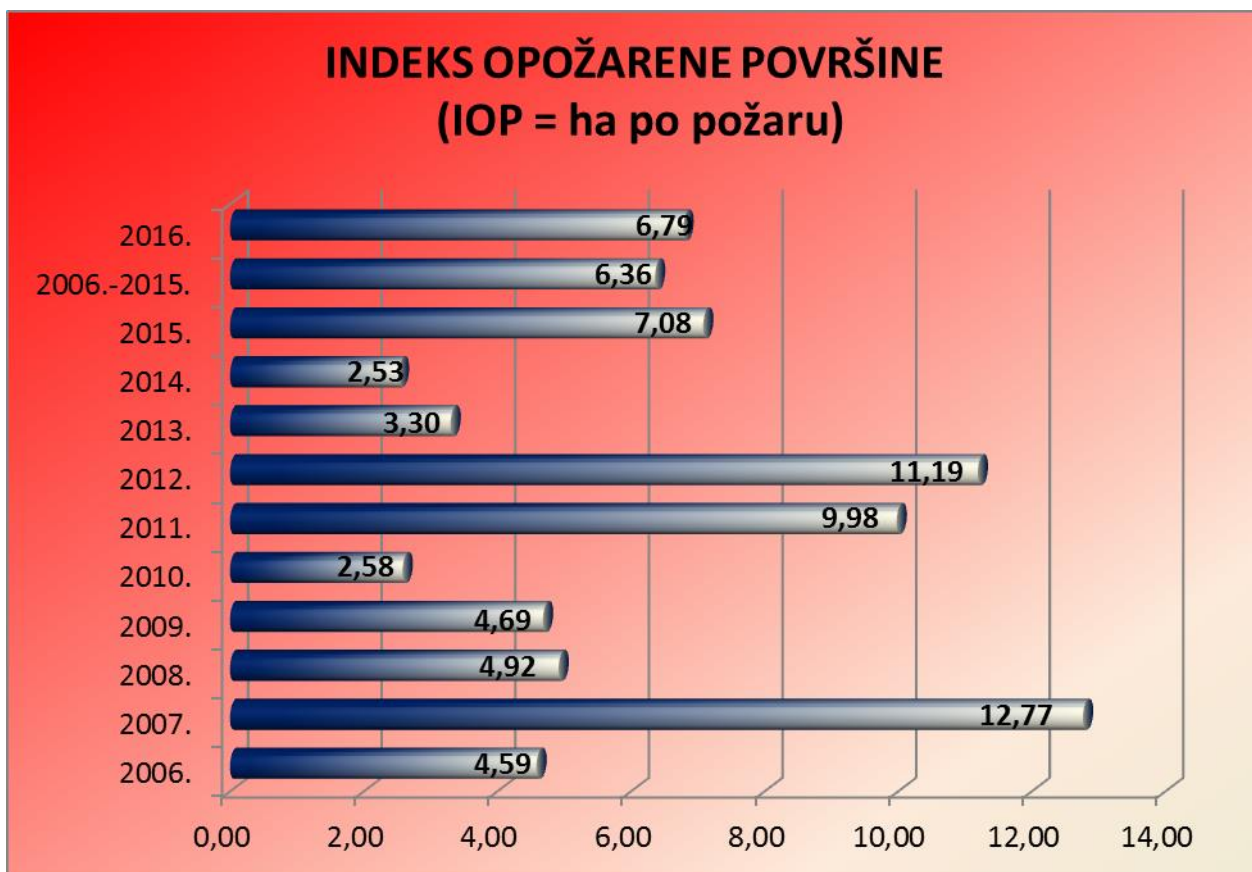
Podaci su prikazani od 2006. do 2016. godine za kraško i priobalno područje (7 priobalnih županija).

Grafikon 1: broj požara raslinja po godinama

Grafikon 2: opožarena površina po godinama

Grafikon 3: indeks opožarene površine (IOP) po godinama

RASPODJELA POŽARA RASLINJA PO VELIČINI OPOŽARENE POVRŠINE I VREMENU AKTIVNOG GAŠENJA NA PRIOBALNOM I KRAŠKOM PODRUČJU

Tablica 3: Raspodjela požara raslinja po veličini opožarene površine (podaci DUZS-a–VOS-a)

	mjesec	<=5 ha		>5 <=10 ha		>10 <=100 ha		>100 ha		Ukupno požara
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	
2016.	VI.	82	95,35%	1	1,16%	3	3,49%	0	0,00%	86
	VII.	361	90,48%	15	3,76%	16	4,01%	7	1,75%	399
	VIII.	487	88,38%	27	4,90%	34	6,17%	3	0,54%	551
	IX.	233	90,31%	10	3,88%	15	5,81%	0	0,00%	258
	X.	88	78,57%	13	11,61%	9	8,04%	2	1,79%	112
	VI.-X.	1251	88,98%	66	4,69%	77	5,48%	12	0,85%	1406
	I.-XII.	2473	84,90%	203	6,97%	209	7,17%	28	0,96%	2913

Iz tablice 3 vidljivo je da je u većini požara raslinja u požarnoj sezoni (VI.-X. mjesec) opožarena površina iznosila manje od 5 ha (88,98%), a da je 12 požara imalo površinu veću od 100

ha (0,85%). Uzimajući u obzir cijelu godinu 28 požara se je proširila na površinu veću od 100 ha (0,96%), 209 požara je imalo površinu između 10 i 100 hektara (7,17%), 203 je imalo površinu između 5 i 10 ha (6,97%), a 2473 požara (ili 84,90%) imalo je površinu do 5 ha. Najveći broj požara većih od 100 ha zabilježeni su u Zadarskoj županiji ali tu se radi najviše o požarima trave i niskog raslinja bez štete i većina je zabilježena u mjesecu prosincu.

Potrebno je naglasiti da sve vrijednosti vezane za površinu su dobivene od postrojbi na terenu, a prema procjeni zapovjednika na požarištu.

Tablica 4: Raspodjela požara raslinja po vremenu aktivnog gašenja u požarnoj sezoni (podaci DUZS-a - VOS-a)

	mjesec	<=4 sata		>4 <=12 sati		>12 sati		Ukupno požara
		broj	%	broj	%	broj	%	
2016.	VI.	79	91,86	4	4,65	3	3,49	86
	VII.	339	84,96	32	8,02	28	7,02	399
	VIII.	470	85,30	44	7,99	37	6,72	551
	IX.	242	93,80	15	5,81	1	0,39	258
	X.	101	90,18%	10	8,93%	1	0,89%	112
	VI.-IX.	1231	87,55%	105	7,47%	71	5,05%	1406
	I.-XII.	2607	89,50%	194	6,66%	112	3,84%	2913

U prosjeku, 87,55% u sezoni te 89,50% požara tijekom cijele godine u potpunosti je ugašeno u prva 4 sata od trenutka zaprimanja prve dojave (tablica 4), što je pokazatelj vrlo brzog angažiranja dostatnog broja vatrogasnih snaga.

U 5,05% (71 požar) u razdoblju lipanj-listopad gašenje je trajalo duže od 12 sati.

Potrebno je napomenuti da je uzeto u obzir vrijeme do potpunog gašenja u koje ulazi i vrijeme čuvanja i sanacije požarišta u cjelini nakon što je već lokalizirano.

Potrebno je naglasiti da je ova analiza napravljena isključivo za požare raslinja (nisu uračunati razni požari smeća, deponija, drvenih distribucijskih stupova i drugih požara na otvorenom prostoru ukoliko nije bila opožarena i određena površina raslinja).

Tablica 5: Požari raslinja na miniranom ili minski sumnjivom prostoru na priobalnom i kraškom području (podaci DUZS-a - Vatrogasnog operativnog središta)

Požari raslinja na miniranom ili minski sumnjivom području	broj požara	opožarena površina (ha)	IOP (ha/požar)
požarna sezona (lipanj-listopad) 2016.	11	1269	115,36
siječanj – prosinac 2016.	33	3548	107,52

Ako se osvrnemo na požare koji su bili na miniranom prostoru (tablica 5) ove je godine zabilježeno (prema zaprimljenim izvješćima) ukupno 33 takvih požara koji su zahvatili površinu od 3.548 ha. Vidljivo je da je IOP za ove požare veći za gotovo 16 puta od prosjeka IOP za sve požare raslinja. Uspoređujući IOP samo za požarnu sezonu onda je taj nerazmjer i veći odnosno IOP je onda veći za približno 18 puta. Naime, mogućnost ozljeđivanja uslijed eksplozija onemogućuju pristup zemaljskim snagama, a i zračne snage ne gase iznad minski sumnjivih područja, pa se zbog sigurnosti požari na miniranim i minski sumnjivim površinama većinom nadziru ili gase sa sigurnih površina (prometnica, sigurnih makadamskih putova i sl.).

U gašenju ovogodišnjih požara raslinja na priobalnom i kraškom području (podaci dobiveni u VOS-u) 11 vatrogasaca je bilo ozlijeđeno, dok smrtno stradalih vatrogasaca nije bilo.

**ANGAŽIRANE SNAGE VATROGASNIH ZAJEDNICA ŽUPANIJA/GRADA ZAGREBA,
VATROGASNIH ZAJEDNICA GRADOVA/OPĆINA – JAVNIH VATROGASNIH
POSTROJBI, DRŽAVNE UPRAVE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE I
DOBROVOLJNIH VATROGASNIH DRUŠTAVA**

Učinkovito gašenje požara raslinja je moguće jedino uz dobru prethodnu pripremu i koordinaciju zrakoplovnih i zemaljskih snaga. U ovogodišnjoj požarnoj sezoni bile su angažirane sljedeće zemaljske snage:

- Približno oko 6.800 operativnih vatrogasaca u javnim vatrogasnim postrojbama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima iz priobalnih županija
- 63 pripadnika Državne intervencijske postrojbe (četiri baze Državne uprave za zaštitu i spašavanje – Zadar, Šibenik, Split i Dubrovnik)
- 17 vozila u organiziranim dislokacijama iz kontinentalnih Županija na područje priobalja (četiri baze Državne uprave za zaštitu i spašavanje, 10 lokacija na priobalju, otocima i poluotocima)
- 1.110 sezonskih vatrogasaca mjesečno angažiranih putem Programa aktivnosti
- 36 profesionalnih domicilnih vatrogasaca dodatno mjesečno u DVIP-ovima.

Požare je (kako je to već navedeno u poglavlju „KLIMATOLOŠKE PRILIKE I PREGLED PODATAKA O POŽARIMA“) zbog jake bure, ali i tzv. smicanja vjetra s visinom (promjena

smjera i brzine vjetra) bilo teško gasiti. Najkritičniji dan je bio 15. srpnja, što se u prognozama vremena i predvidjelo. Munje su uzrokovale požare 24. i 25. srpnja, te također i u razdoblju od 23. do 25. kolovoza kada su požari raslinja nastali na području Šibensko kninske i Splitsko dalmatinske županije, a umjeren do jak vjetar otežavali su njihovo gašenje.

Od značajnijih, najzahtjevnijih i dugotrajnijih požara (uz brojne požare manjeg intenziteta) ističemo neke koji su zahvatili najveće površine:

- 23. srpnja, požar kod mjesta Koprivno u blizini Dugopolja (Splitsko - dalmatinska županija). Požarom je zahvaćeno oko 150 ha niskog raslinja i makije,
- 25. srpnja, požar između mjesta Staro Selo i Jesenice iznad Dugog Rata (Splitsko - dalmatinska županija). Požarom je zahvaćena veća površina raslinja, trave, smrike i makije, a opožareno je 255 ha,
- 25. srpnja, požar na otvorenom prostoru iznad mjesta Slano prema graničnom prijelazu sa BiH (Dubrovačko – neretvanska županija), zahvatio je oko 200 ha trave, niskog raslinja i makije,
- 27. srpnja, požar raslinja na predjelu Kirčija kod tunela Učka (Istarska županija). Požar je zahvatio oko 100 ha trave, niskog raslinje i hrastove šume,
- 30. srpnja, požar raslinja na otvorenom prostoru uz prugu Meja - Škrljeva kod Bakra (Primorsko – goranska županija). Požarom je zahvaćeno oko 130 ha trave i niskog raslinja,
- 23. kolovoza, požar na Biokovu, vrh Šibenik (Splitsko - dalmatinska županija), bilo je zahvaćeno 18 ha borove šume, makije i naslage iglica, a u gašenju su zbog iznimno teško pristupačnog terena skoro svakodnevno bile korištene zračne i zemaljske snage,
- 23. kolovoza, požar raslinja na području Plano (Splitsko - dalmatinska županija). Požarom je zahvaćeno 100 ha trave, niskog raslinja, makije i poljoprivredne kulture,
- 30. kolovoza, požar raslinja na području između Stankovaca i Banjevaca (Zadarska županija). Požarom je zahvaćeno oko 300 ha makije trave i niskog raslinja te šume, a jednim dijelom se požar proširio i na područje Šibensko-kninske županije prema naselju Kašić.

U gašenju tih, ali i svih ostalih požara sudjelovao je značajan broj domicilnih vatrogasaca, vatrogasaca sa priobalja, redovito dislociranih vatrogasnih snaga sa kontinenta kao i Državne intervencijske postrojbe DUZS-a odjeli Split, Šibenik, Zadar i Dubrovnik te zračnih snaga OS RH. Usprkos ponekad izrazitoj složenosti zbog istovremene pojave više požara otvorenog prostora i na više različitih lokacija kao i otežanog gašenja zbog jakog vjetra, na tim požarima izrazitim zalaganjem i ulaganjem velikih napora svih vatrogasaca zajedno sa zračnim snagama te ostalim službama na bilo koji način uključenim u gašenje tih požara spriječile su se veće štete.

Osim izgorenog biljnog pokrova, dijelom šuma i gospodarske infrastrukture nisu zabilježene štete na stambenim i turističkim objektima, a niti je bilo ozlijeđenih niti smrtno stradalih osoba.

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE PROVEDBE PROGRAMA AKTIVNOSTI U 2016. GODINI

Za potrebe provedbe Programa aktivnosti u 2016. godini iz Državnog proračuna je na projektu K260089 planirano 24.330.000,00 kn. Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2016. godinu te preraspodjelom sredstava, tekući plan povećan je za 76.000,00 kn i konačno za potrebe Državne uprave za zaštitu i spašavanje iznosio 24.406.000,00 kuna (godišnji plan projekta). Realizacija navedenih sredstava iz nadležnosti Državne uprave za zaštitu i spašavanje, prikazana je u tablici 6.

Tablica 6: Realizacija financijskih sredstava Programa aktivnosti u 2016. godini

ŠIFRA PROJEKTA	PROGRAM AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	IZNOS
K260089	UKUPNO PLANIRANA SREDSTVA ZA POTREBE DRŽAVNE UPRAVE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE	24.406.000,00 kn
	REALIZIRANO DO 31. 12. 2016. GODINE	24.030.801,87 kn
	REALIZIRANO U ODNOSU NA GODIŠNJI PLAN (%)	98,46 %

Od planiranih financijskih sredstava Državne uprave za zaštitu i spašavanje (24.406.000,00 kn) realizacija u odnosu na godišnji plan iznosila je 98,46 %.

Za potrebe provedbe Programa aktivnosti u 2016. godini iz Državnog proračuna je na projektu A545035 Ministarstva obrane planirano 70.308.300,00 kn. Realizacija navedenih sredstava iz nadležnosti Ministarstva obrane, prikazana je u tablici 7.

Tablica 7: Realizacija financijskih sredstava Programa aktivnosti u 2016. godini

ŠIFRA PROJEKTA	PROGRAM AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	IZNOS
A545035	UKUPNO PLANIRANA SREDSTVA ZA POTREBE MINISTARSTVA OBRANE	70.308.300,00 kn
	REALIZIRANO DO 31. 12. 2016. GODINE	70.139.781,99 kn
	REALIZIRANO U ODNOSU NA GODIŠNJI PLAN (%)	99,76%

Od planiranih financijskih sredstava Ministarstva obrane (70.308.300,00 kn), realizacija u odnosu na godišnji plan iznosila je 99,76 %.

ZAKLJUČAK

1. Zadaće iz Programa aktivnosti temeljem izvješća izvršitelja i sudjelovatelja, te uvidom u stvarno stanje, provedene su u zadovoljavajućoj mjeri i u zadanim rokovima.
2. Angažiranje izvršitelja i sudjelovatelja Programa aktivnosti usprkos protupožarno nešto manje zahtjevnijoj 2016. godini i dalje je poboljšano u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na 2015. godinu manji broj požara nastao je uz željezničku prugu. Sukladno potrebama koje su se iskazivale na terenu, stručne službe iz sastava Hrvatskih željeznica (HŽ Infrastruktura, HŽ Putnički prijevoz i HŽ Cargo te ostali privatni prijevoznici zajedno sa Agencijom za sigurnost željezničkog prometa) provodile su pojačano preventivno djelovanja te su shodno tome prilagodile angažman i izvršavanje zadataka utvrđenih Programom aktivnosti.
3. Analizom podataka utvrđeno je da je najopterećenije područje požarima bio prostor Šibensko - kninske i Zadarske i tek nešto manje i Splitsko - dalmatinske županije dok je najviše izgorene površine bilo u Zadarskoj županiji. Problem je za vjetrovitog vremena u većini slučajeva predstavljao istovremeno veći broj požara otvorenog prostora, pa je vatrogasne snage trebalo rasporediti na više događaja. Isto tako je i zračne snage također trebalo rasporediti na više lokacija pa se shodno odlukama i procjenama prioriteta iste prebacivalo s požara na požar.
4. Vrednujući statističke pokazatelje koji ukazuju na veličinu izgorjele površine u odnosu na broj požara i vrijeme aktivnog gašenja, zaključuje se da su požari bili na vrijeme uočeni i da je operativni sustav brzo reagirao djelovanjem vatrogasnih snaga te spriječio nastanke još većih izravnih i neizravnih šteta. Vrijednosti broja požara, izgorjelih površina kao i indeksa opožarene površine u 2016. godini je nešto manji nego u 2015. godini. Kako je već prethodno navedeno, na svim zahtjevnijim požarima tijekom protupožarne sezone osim izgorenog biljnog pokrova, dijelom šuma te štete na gospodarskoj infrastrukturi, nisu zabilježene štete na stambenim i turističkim objektima niti je bilo ozlijeđenih mještana ili turista.
5. Prilagodljivim i integriranim sustavom zaštite, spašen je velik broj objekata, očuvane su turističke destinacije i vegetacijski pokrov na požarno ugroženim područjima što ukazuje na dobru koordinaciju svih aktivnosti i subjekata. Koordinacijom iz jednog mjesta, Državne

uprave za zaštitu i spašavanje – Operativnog vatrogasnog zapovjedništva, omogućeno je uspješnije djelovanje snaga na svim razinama i unutar jedinstvenog zapovjednog sustava. S obzirom na širinu zadaća u Operativno vatrogasno zapovjedništvo i slijedeće godine trebaju u dvije smjene dnevno biti uključeni pripadnici Ministarstva obrane i službenici Ministarstva unutarnjih poslova, kako bi koordinacija snaga i upravljanje složenijim događajima bilo učinkovitije.

6. Obzirom na proteklu požarnu sezonu i uočene probleme u pripremi mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, Državna uprava za zaštitu i spašavanje će u 2017. godini pokrenuti sljedeće aktivnosti.

I. U suradnji s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom:

1. izmjena Plana intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 25/01.) u cilju jedinstvenog učinkovitog djelovanja svih subjekata,
2. izrada Plana pripravnosti izvanrednog upućivanja vatrogasnih snaga za ispomoć na ugrožena područja,
3. izrada Plana osposobljavanja za navođenje protupožarnih zrakoplova,
4. izrada revizije Plana redovne dislokacije vatrogasnih snaga na priobalje,
5. izvršiti dodatno osposobljavanje novih pripadnika javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava za helikopterski prijevoz i desantiranje,
6. izvršiti stručni nadzor nad provođenjem mjera iz Programa aktivnosti za 2017. godinu, kao i stručni nadzor operativne osposobljenosti i spremnosti vatrogasnih snaga i dodatnih sezonskih vatrogasaca,
7. formiranje izvanrednih županijskih operativnih vatrogasnih zapovjedništava,
8. izraditi Plan preventivnog djelovanja vatrogasnih snaga,
9. u cilju preventivnog djelovanja i sprečavanja nastanka požara u županijama priobalnog dijela RH s najvećim brojem nastalih požara, izraditi Planove za povremeno i periodički pojačane preventivne aktivnosti cestovnog i zračnog nadzora područja te zabrane spaljivanja korova kroz suradnju s nadležnim Policijskim postajama

- MUP-a u provođenju istog te pojačati aktivnosti upozoravanja putem medija na periode zabrane spaljivanja korova,
10. organizirati podjelu promidžbenih materijala iz zaštite od požara i vatrogastva turistima pri ulasku u Republiku Hrvatsku,
 11. nastaviti s ustrojavanjem i opremanjem vatrogasnih modula za djelovanje u RH i za pomoć van teritorija RH,
 12. poboljšati sustave za komunikaciju (veze) za potrebe vatrogasnog interveniranja.

II. U suradnji s Ministarstvom obrane:

1. utvrdit postupak izviđanja i izraditi dnevni Plan izviđanja ugroženih prostora zrakoplovima Ministarstva obrane, sukladno indeksu opasnosti i procjeni,
2. organizirati predavanje na temu Taktika upotreba zrakoplova za gašenje požara na otvorenom prostoru,
3. uvođenje u korištenje podvjesnog uređaja za helikoptere (Bambi bucket),
4. nastaviti provoditi osposobljavanje ovlaštenih pripadnika vatrogasnih postrojbi određenih za navođenje protupožarnih zrakoplova,
5. osposobiti dodatne snage Ministarstva obrane za gašenje šumskih požara,
6. osigurati još kvalitetnije veze zemaljskih i zračnih snaga,
7. osigurati u prvoj i drugoj smjeni dežurstvo djelatnika (koordinatora) Oružanih snaga u Vatrogasnom operativnom zapovjedništvu u Divuljama (sukladno procjeni GVZ-a),
8. osigurati u dogovoru s Ministarstvom obrane dislokaciju Canadair CL 415 u Dubrovnik i Pulu po stvarnoj procjeni i potrebi.

III. U suradnji sa Ministarstvom unutarnjih poslova:

1. izraditi Plan korištenja helikoptera „Bell“ i utvrditi postupak podizanja istog za zapovjedno izviđanje te na iste ugraditi vatrogasni sustav veze,
2. izraditi Plan razmještaja, upotrebe i uvođenja novih radio postaja u sustavu „Tetra“. Omogućiti georeferenciranje sa točnim pozivnim

znakom svih „Tetra“ prijenosnih uređaja u web aplikaciji Zeos radi lakšeg praćenja, a u svrhu lociranja za potrebe operativnih aktivnosti te eventualne potrebe za akcijom spašavanja ili navođenja zrakoplovnih snaga,

3. osigurati u prvoj i drugoj smjeni dežurstvo djelatnika Ministarstva u Vatrogasnom operativnom zapovjedništvu u Divuljama (sukladno procjeni GVZ-a),
4. osigurati komunikacijski sustav u helikopteru „Bell“ za potrebe vatrogasne komunikacije (veza MUP - helikopter sa MORH - Canadair, Air-tractor i helikopter),
5. osigurati češće provođenje inspekcijskih nadzora javnih ustanova i javnih poduzeća – a posebno državnog značaja, u cilju još učinkovitije provedbe mjera zaštite od požara,
6. uključiti djelatnike zaštite od požara iz sjedišta i policijskih uprava u aktivnije donošenje novijih i učinkovitijih mjera zaštite od požara otvorenog prostora,
7. provoditi Plan preventivnog djelovanja sprečavanja nastanka požara,
8. u cilju preventivnog djelovanja i sprečavanja nastanka požara u županijama priobalnog dijela RH s najvećim brojem nastalih požara, povremeno i periodički uspostaviti pojačane aktivnosti cestovnog i zračnog nadzora područja te zabrane spaljivanja korova sukladno prethodno izrađenim planovima zajedno sa predstavnicima Vatrogasnih zajednica županija,
9. kod učestale pojave požara osigurati izvanredne aktivnosti kriminalističke policije.

IV. U suradnji sa Državnim hidrometeorološkim zavodom:

1. izvršiti analizu klimatskih promjena na području Republike Hrvatske,
2. izvršiti analizu ruže vjetrova i niskih strujanja,
3. izvršiti kontinuirani izračun indeksa opasnosti i za kontinentalni dio Republike Hrvatske,
4. po potrebi na dnevnoj bazi vršiti razmjenu podataka o stanju meteoroloških prilika na požarom ugroženom području,

5. unaprijediti korištenje meteoroloških parametara u provođenju preventivnih mjera zaštite od požara, ali i za potrebe gašenja požara na otvorenom prostoru.

V. U suradnji s trgovačkim društvom Hrvatske šume d.o.o.:

1. utvrdit će se korištenje zemljovida u kojima su ucrtane šume po stupnjevima opasnosti od požara u cilju učinkovitijeg djelovanja zračnih i zemaljskih snaga,
2. pravovremeno planiranje i obilazak kompleksa šuma od državnog značaja,
3. kontinuirana izrada šumskih putova i utvrđivanje šumskih površina (zona) po stupnjevima opasnosti, ovisno o financijskim mogućnostima,
4. uspostaviti kontinuirani nadzor video kamerama, sukladno godišnjem Planu Hrvatskih šuma d.o.o. i financijskim mogućnostima,
5. kontinuirano razmjenjivati podatke,
6. dobiti na uvid u ESRI formatu klasifikaciju šuma i šumskog zemljišta kako državnog tako i privatnog vlasništva kao i njenu kategorizaciju.

VI. U suradnji s Ministarstvom poljoprivrede (Agencija za poljoprivredno zemljište):

1. dobiti na uvid u ESRI formatu klasifikaciju poljoprivrednog zemljišta kako državnog tako i privatnog vlasništva kao i njenu kategorizaciju.

VII. U suradnji sa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave:

1. planirati dislokacije vatrogasnih snaga iz kontinentalnog na priobalni dio Republike Hrvatske,
2. poticati razvoj operativnih dobrovoljnih vatrogasnih društava (posebno u priobalju i otocima) kroz nabavu tehnike, opreme, osposobljavanje i edukaciju,
3. izvršiti dodatno osposobljavanje vatrogasca, vatrogasnih rukovoditelja i trenažu, čime će biti povećana učinkovitost kao i sposobnosti operativnog djelovanja vatrogasnih postrojbi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kontinentalnog i priobalnog dijela Republike Hrvatske,

4. tražiti će se i nadalje još bolja rješenja za jačanje i angažiranje lokalnih snaga kao i rješenja oko smanjivanja troškova smještaja i prehrane,
5. iznaći mogućnost smanjivanja broja dislokacija ne umanjujući operativnu spremnost i mobilnost vatrogasnih postrojbi štićenog područja,
6. omogućiti i stvoriti temelje zapošljavanja sezonskih vatrogasaca i u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske sukladno mogućnostima jedinica lokalne i područne samouprave.

VIII. U suradnji sa Ministarstvom financija:

1. iznaći mogućnost uvođenja protupožarne naknade za vatrogasce,
2. iznaći mogućnost neoporezivanja naknada sezonskih vatrogasaca,
3. riješiti problem zapošljavanja sezonskih vatrogasaca,
4. riješiti problem sezonskog zapošljavanja i modela financiranja.

IX. U suradnji sa Ministarstvom zdravstva:

1. za potrebe angažiranja Oružanih snaga RH, izvanrednih dislokacija i velikih požara ili akcidenata, a temeljem zapovijedi Glavnog vatrogasnog zapovjednika RH, obvezno osigurati na mjestu događaja stalno izmješteno dežurstvo,
2. osigurati, posebno u priobalnom dijelu Republike Hrvatske, dovoljne količine seruma protiv ugriza zmija, pauka i škorpiona.

X. U suradnji s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture:

1. izraditi Plan zatvaranja aerodroma, zračnih luka, autocesta i važnih državnih cesta u slučaju požara i zadimljavanja,
2. izraditi Plan učinkovitijeg djelovanja provođenja protupožarnih mjera za društva iz sastava Hrvatskih željeznica,
3. izraditi Plan nadzora požarno ugroženih lokacija.

XI. U suradnji s društvima iz sastava HŽ-a i Agencijom za sigurnost željezničkog prometa:

1. održati radne sastanke u cilju poboljšanja provođenja mjera zaštite od požara,

2. izraditi Plan obilaska lokacija koje su stvarale problem u smislu nastajanja požara uz pruge,
3. od strane društva iz sastava Hrvatskih željeznica potrebno izvršiti potrebno tretiranje uz prugu kako bi se smanjila mogućnost nastanka požara,
4. poduzeti potrebne tehničke mjere na vlakovima kako bi se smanjilo iskrenje uz tračnice,
5. pojačati inspekcijske nadzore provedbe mjera zaštite od požara.

U smislu izvršenja Programa aktivnosti i poboljšanja sustava provođenja istog, te organizacije rada kod svih subjekata potrebna je što uža suradnja, kvalitetnija komunikacija, stalna izmjena informacija, međusobna koordinacija kako bi svi subjekti izvršili zadaće u smislu još bolje i kvalitetnije sigurnosti turista i svih građana Republike Hrvatske.